

Set up dedicated vaults to store seized narcotics: CAG

TIMES NEWS NETWORK

The Comptroller and Auditor General (CAG) report issued on Wednesday flagged gaps in the storage and disposal of seized narcotics by the Gujarat home department and recommended setting up dedicated storage infrastructure and ensuring that seized drugs were disposed of within prescribed timelines. The audit found that large quantities of seized drugs went missing across police units, with authorities attributing the shortfalls to theft, destruction by rodents, drying and moisture loss — reasons that did not fully explain the extent of the discrepancies.

The rules mandate that seized drugs must be deposited in secured vaults within 48 hours, tested by forensic labs, and disposed of after due process through a drugs disposal committee. However, the audit found delays at multiple stages, including pending forensic reports, late applications to magistrates, prolonged storage, and delays in initiating disposal even after receipt of forensic reports. Instances of improper storage were noted, with drugs kept in regular rooms, making them vulnerable to theft and pilferage.

GAPS HIGHLIGHTED

- Records missing and seized stock untraceable in some cases
- Delay in action even after audit pointed out lapses
- Absence of guidelines on acceptable weight loss during storage

RECOMMENDATIONS

- Set up dedicated and secure storage facilities
- Ensure strict timelines for testing and disposal as per NDPS Act
- Strengthen monitoring and accountability mechanisms

The ATS seized 2,968.476kg of drugs between 2016 and 2023 in 33 cases. Of this, 650.582kg seized between 2019 and 2022 remained 'undisposed' as of Feb 2024. Delays were also recorded in filing applications before magistrates. In 36 cases, applications were filed between 34 and 2,816 days after receipt of forensic reports, against the prescribed 30 days. In one case, the application date was unavailable.

Similarly, while the CID Crime office stated that all drugs were disposed of between 2021 and 2024, the audit found that only 4,177.86kg was

disposed of — the shortfall included theft of 144.180kg of ganja, destruction by rats and loss due to drying and moisture reduction.

The audit revealed that Bharuch police stations were not aware of the location of 24.5kg of charas and ganja. In 12 cases, forensic reports were pending for one to 23 years. The audit stated that such lapses increase risks of diversion into illegal channels and affect the integrity of the criminal justice process. The state govt was informed of the findings in July 2025, but its response was awaited till Nov 2025.

CAG spots GST deviations of ₹2,606 crore

The CAG has flagged GST deviations involving Rs2,606.6 crore. The report also highlighted inconsistencies in returns, input tax credit (ITC), and tax payments. ITC-related discrepancies included mismatches of Rs1,553.51 crore between GSTR-2A and GSTR-3B and Rs559.12 crore between GSTR-2A and GSTR-9. TNN

Lapses in Gujarat's finances flagged

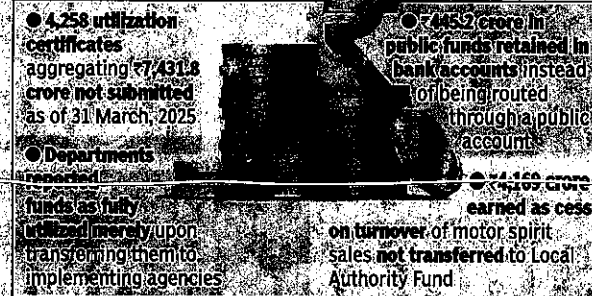
'₹4,169.3 Crore Cess Not Put In Public Fund'

TIMES NEWS NETWORK

The Comptroller and Auditor General of India (CAG) has highlighted anomalies in the state govt's financial management, flagging improper utilization of funds, submission of misleading utilization certificates (UCs), and loopholes in monitoring mechanisms. The Report of the Comptroller and Auditor General of India on State Finances for the year 2024-25 was tabled in the state assembly on Wednesday.

Citing instances of sub-

NOT BY THE BOOK

mission of incorrect UCs, the CAG report noted that the Sardar Patel Institute of Public Administration (SPIPA) had shown funds amounting to Rs 32.81 crore as utilized without actual expenditure. SPIPA had instead parked the funds in bank accounts and submitted UCs without the actual utilization, which amounted to falsi-

fication of facts, the report states. The CAG found that departments reported funds as fully utilized merely upon transferring them to implementing agencies, even when the money remained unspent or was later returned.

It also highlighted large-scale pendency of UCs across departments. Audit scrutiny

revealed that 4,258 UCs aggregating Rs 7,431.84 crore, given to 18 departments of the state from 2001-02 to 2023-24, had not been submitted as of 31 March, 2025," the report adds.

The CAG also noted in the report that public funds were parked outside govt accounts in violation of prescribed norms. An amount of Rs 445.19 crore was retained in bank accounts instead of being routed through a public account.

With respect to the transfer of cess to local bodies, the auditor observed the state enacted the Gujarat Motor Spirit Cess Act, 2001 for levy of cess on turnover of sales of motor spirit in the state. This was to be transferred to a Local Authority Fund in the public account to compensate local authorities for the abolition of octroi.

However, the govt did not

create any such fund. During the year 2024-25, the govt collected Rs 4,169.3 crore as cess on turnover of sales of motor spirit (petrol). The amount has not been transferred to any such fund," the CAG report notes. Gujarat's GSDP registering growth of 10.2% against FY 2023-24, the report notes, adding that the state's GSDP constituted 8.1% of India's GDP.

The report said Gujarat's fiscal health is anchored by robust GSDP growth and an adequate revenue surplus.

"Given the decrease in the revenue surplus in FY 2024-25, further contraction will necessitate an increased reliance on market borrowings to finance capital expenditure. This generates potential risks to long-term debt sustainability," the report says.

the Gupthanagar area of Ahmedabad. During interrogation, the accused, identified as Gupthanagar resident Vinod (alias Nicky) Rangwal, told the police that his brother Shrawan Rangwal was found dead near the Chandranagar Bridge one-and-a-half years back, a Crime Branch release said.

Suspecting Hitesh Meghwal (25) was responsible for the death, the accused then began plotting his revenge.

Around 2 am on Tuesday, Vinod allegedly stabbed Meghwal repeatedly while he was sleeping outside his residence at a chawl (row tenement) in Gupthanagar, the release said. The attacker, armed with a knife, wore a jacket and a cap to conceal his identity and fled the scene after murdering Meghwal.

Billing blunders cost Gujarat police ₹2.5cr

Ashish Chauhan
@timesofindia.com

Ahmedabad: A billing mess inside Gujarat Police has blown a Rs 2.51 crore hole in public revenue, with the CAG exposing 590 cases where bandobast and escorting services were undercharged instead of being billed at the mandated rates.

Under a 1999 govt resolution and later standing orders, police units are supposed to recover charges at double the pay and allowances of deployed personnel, including house rent allowance wherever applicable. But an audit covering April 2023 to March 2025 found a startling pattern: many offices

were billed at single rates or police officials just got the math wrong.

The worst lapse surfaced in the office of the superintendent of police, Ahmedabad rural, where Rs 1.89 crore was short-levied across 302 cases because single rates were charged instead of double.

Bharuch police under-recovered Rs 41.48 lakh in 123 cases for the same reason. In Mehsana, recovery was short by a total of Rs 15.39 lakh in 109 cases.

SRPF Group IX in Vadodara, Gandhinagar police, and Ahmedabad city police also showed discrepancies, driven by failure to include HRA and incorrect applica-

tion of rates. In total, the Rs 2.51 crore shortfall excludes an additional Rs 45.17 lakh in GST, the report says.

The report noted that while some offices have issued revised demand notices and initiated recovery, action remains pending in several cases.

Officials in multiple districts stated that verification of records is ongoing and corrective steps will

BANDOBUST, ESCORTING CHARGES

follow.

The report highlighted inconsistent interpretation of rules, calculation errors, and lack of scrutiny in billing processes. It also pointed to gaps in supervision across units handling such deployments.

The issue was flagged to the state govt in Aug 2025, but no response was received till Nov despite reminders.

The CAG audit has also recommended stronger internal checks and uniform implementation of prescribed rates to prevent revenue loss.

Rats, theft: CAG flags gaps in drugs storage & disposal in Gujarat

TIMES NEWS NETWORK

Gandhinagar: The Comptroller and Auditor General (CAG) has flagged serious gaps in storage and disposal of seized narcotics by Gujarat home department, citing non-compliance with provisions of NDPS Act and Supreme Court directions. The audit found that large quantities of seized drugs went missing across police units, with authorities attributing the shortfalls to theft, destruction by rodents, drying and moisture loss — reasons the CAG said did not fully explain the extent of the discrepancies.

In several cases, drugs remained undisposed of for periods ranging from one year to 30 years. The audit recorded variations between quantities seized and disposed of, with differences ranging from 11.99% to 93.21%.

The report, issued on Wednesday, noted that dedicated storage facilities with double-locking systems were

CRUCIAL LAPSES

- No dedicated storage facilities with double-locking system for seized drugs
- Seized drugs kept in regular rooms instead of secure vaults
- Instances of theft, rodent damage and deterioration of drugs
- FSL reports pending for up to 23 years
- Drugs pending disposal for up to 30 years

not established, and seized drugs were not disposed of within prescribed timelines. The ATS seized 2,968.476 kg of drugs between 2016 and 2023 in 33 cases. Of this, 650.582 kg seized between 2019 and 2022 remained undisposed of as of Feb 2024.

While the CID Crime office stated that all drugs were disposed of between 2021 and 2024, the audit found that only 4,177.86 kg was actually disposed of, showing a gap of 35%. The shortfall included theft of 144.180 kg of ganja. **P4**

39L vehicles with expired PUCs

TIMES NEWS NETWORK

The report by the Comptroller and Auditor General (CAG) has pointed towards a major compliance gap in the state's transport administration, that Pollution Under Control Certificate (PUC) of 39.13 lakh vehicles had expired before Dec 31, 2023 and had not been renewed as of March 2024.

Raising concerns over enforcement of emission norms and public health safeguards, the CAG report also shows that owners of 69,26,536 vehicles registered between April 1, 2009 and March 31, 2019 did not renew the PUC even once during the five-year period from April 2019 to March 2024. This indicates that a large number of vehicles may have continued to operate for years without periodic emission checks.

The audit has also flagged authorities' failure to ensure only validly registered vehicles remain on the roads.

Registration certificates of 5.4 lakh vehicles expired between April 2019 and March 2024, but owners neither renewed them nor reported the vehicles as destroyed or incapacitated, leading to non-realization of potential renewal fees of Rs 88.6 crore.

Audit finds illegal land-use approvals in protected areas

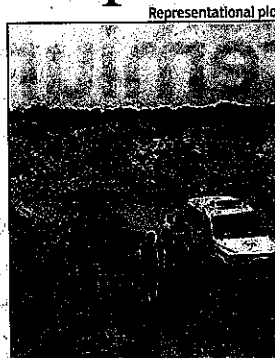
TIMES NEWS NETWORK

The comptroller and auditor general (CAG) has found serious violations in road widening projects and land-use approvals near Gujarat's protected forests and wildlife sanctuaries, with govt agencies repeatedly bypassing environmental rules and failing to coordinate with each other.

In its audit report covering the period up to March 2024, CAG found that land was diverted for road widening inside wildlife sanctuaries, national parks, eco-sensitive zones, and protected and reserved forests, without getting the mandatory clearance from the Union ministry of environment, forest and climate change (MoEFCC).

These are areas where development activity is tightly regulated precisely because of their ecological fragility.

The audit also flagged widespread misuse of no objection certificates (NOCs) and non-agricultural (NA) land permissions. In several instances, NOCs for NA activities were granted in direct violation of the

eco-sensitive zone (ESZ) notifications governing the concerned protected areas, as well as the state's own policy for regulating development in their periphery.

In other cases, district collectors issued NA permissions without first securing the required NOC from the forest department, while some permissions went even further than what the NOC had authorised.

CAG identified 35 such cases across 16 villages where NA permission was granted between May 2019 and Nov 2024, without NOC from the competent forest authority.

Among them were land parcels within a kilometre of the Blackbuck National

Park and Jambughoda Wildlife Sanctuary—zones where construction is subject to strict restrictions.

In six more cases, NA permissions were granted for "multipurpose" use, even though the NOCs had been issued only for specific purposes such as eco-tourism, commercial, or residential activity.

The report also pointed that in five instances, the chief conservator of forests (wildlife circle), Junagadh, had specifically recommended that NOCs should not be issued, yet the chief wildlife warden overrode those recommendations and approved them anyway.

The audit further noted that in Banaskantha, petrol pumps were classified as "regulated" activity in eco-sensitive zones (ESZs), when they should arguably be treated as prohibited, given rules on hazardous chemicals.

In Gir East, solar plants were allowed as "green technology", even though auditors found they qualified as industrial production activity, a categorisation that would have triggered a stricter review.

CAG flags state debt burden, revenue loss

CONTINUED FROM PAGE 1

The report notes that 12.82 per cent of state revenue receipts are being used to service interest on past debt. This is closing in on the critical 15 per cent threshold, beyond which fiscal stress could intensify. Adding to the pressure, 43.1 per cent of total public debt is due for repayment within the next five to seven years, which could strain future cash flows.

Unsettled liabilities of approximately Rs 12,383 crore remain, primarily from the New Pension Scheme and cess funds. If brought into account, these could substantially revise both the fiscal deficit and revenue surplus figures.

Capital expenditure stands at 24.36 per cent of total spending, indicating continued investment in infrastructure and development.

Stamp duty losses

Revenue leakage in stamp duty runs across several categories. In 173 land use conversion cases, including residential, industrial, commercial, mixed-use and new tenure to old tenure, premium under-recovery came to Rs 55.16 crore.

Incorrect application of jantri (government valuation rates) or

improper property area calculations led to under-assessment in 126 documents across 19 sub-registrar offices. These covered documents registered between 2013 and 2023, with a stamp duty shortfall of Rs 12.18 crore.

In 72 documents across 15 sub-registrar offices, revised jantri rates from April 2023 were not applied. Outdated rates were used instead, resulting in a further loss of Rs 8.70 crore.

Govt land allotted without stamp duty

In three cases under the office of the Additional Chief Secretary in Gandhinagar, 10,25,917 sq. metres of government land was allotted free of revenue to AIIMS New Delhi, Children's University Gandhinagar and Jawahar Navodaya Vidyalaya Vadodara. No stamp duty was levied or stipulated as a condition during allotment, resulting in a loss of Rs 29.97 crore.

Similar issues were observed in allotments to GIDC in Jambusar villages and to Kendriya Vidyalayas, municipalities, industries, trusts and societies across seven districts. The department has issued notices to recover dues.

CAG flags state's debt burden, stamp duty revenue loss

Nearly 13% revenue being used to pay interest: report tabled in Assembly

Ahmedabad Mirror Bureau | feedback@ahmedabadmirror.com

Posts @ahmedabadmirror

AI-GENERATED IMAGE

The Comptroller and Auditor General of India has raised concerns about Gujarat's rising debt and interest burden, while flagging significant revenue losses in stamp duty collection due to undervaluation of properties. The CAG report on "State Finances of Gujarat 2024-25" was tabled in the Assembly on Wednesday, the final day of the Budget Session.

CONTINUED ON PAGE 2 »

મિલકતોના નીચા મૂલ્યાંકનના પગલે

૧૨૬ દસ્તાવેજોમાં રૂ. ૧૨.૧૮ કરોડની સ્ટેમ્પ ડ્યુટી ઓછી વસૂલી

અમદાવાદ, સોમવાર
જંત્રીના ખોટા દર તેમજ વિસ્તાર અયોગ્ય રીતે ધ્યાને લેવાથી મિલકતનું ઓછું મૂલ્યાંકન થતાં ૧૨૬ દસ્તાવેજોમાં રૂપિયા ૧૨.૧૮ કરોડની સ્ટેમ્પ ડ્યુટીની ઓછી વસૂલાત થયેલી છે.

ચકાસણીમાં ઉણપો, ક્ષેત્રીય કચેરીમાં મૂલ્યાંકનના ધોરણોમાં વિસંગતતાથી ખામી સામે આવી

‘કેગ’ના અહેવાલ અનુસાર વર્ષ ૨૦૧૩થી ૨૦૨૩ દરમિયાન સબ-રજિસ્ટ્રાર કચેરીઓમાં નોંધાયેલા દસ્તાવેજોની ચકાસણી દરમિયાન ઓડિટમાં ધ્યાને આવ્યું કે ૧૨૬ દસ્તાવેજોમાં રૂપિયા ૧૨.૧૮ કરોડની ઓછી સ્ટેમ્પ ડ્યુટી વસૂલ કરવામાં આવી હતી. જેમાં જાન્યુઆરી ૨૦૨૩થી જુલાઈ ૨૦૨૩ દરમિયાન પાંચ સબ રજિસ્ટ્રાર કચેરીઓમાં નોંધેલેલા સાત દસ્તાવેજોમાં મિલકતની બજાર કિંમત નક્કી કરતી વખતે જંત્રીના દર ખોટી રીતે લાગુ કરાયા હતા.

જેના પગલે આ કેસોમાં વસૂલાતપાત્ર ૧.૨૨ કરોડની સ્ટેમ્પ ડ્યુટીની સામે ૦.૭૮ કરોડની સ્ટેમ્પ ડ્યુટી વસૂલાઈ હતી. જેના પગલે સંબંધિત નાયબ કલેક્ટરે ચાર કેસમાં ૪.૪૪ લાખની સ્ટેમ્પ ડ્યુટીની ઓછી વસૂલાત અને ૩.૩૭ લાખનો દંડ નક્કી કરાવ્યો હતો. સ્ટેમ્પ ડ્યુટીની ઓછી વસૂલાત થઈ હોય તેમાં સુરતના અલથાણ-અઠવા, અંકલેશ્વર, ભુજ, વડોદરાના બાપોદ-ગોરવા, ગાંધીનગર, અમદાવાદના મેમનગર-નરોડા-પાલડી-સાણંદનો સમાવેશ થાય છે.

ડ્રગ્સના વજન ઘટાડાનું કારણ ગળે ઉતરતું નથી ગુજરાત પોલીસનો 'જાદુ' : ૨૯ કિલો અફીણ હવામાં ઓગળી ગયું !

અમદાવાદ, સોમવાર

ગુજરાતમાં ડ્રગ્સ પકડીને પોલીસ-સરકાર વાહવાહી મેળવી રહી છે પણ ડ્રગ્સના નિકાલને લઈને ખાખી વર્દી જ શંકાના ઘેરામાં મૂકાઈ છે. એવો ચોંકાવનારો ખુલાસો થયો છેકે, સુરેન્દ્રનગર સ્પેશિયલ ઓપરેશન ગ્રુપે માદક દ્રવ્યો નો નિકાલ તો કર્યો પણ બાકીનો જથ્થો ક્યાં ગયો? તેનો ખુલાસો પૂછતાં એવો જવાબ આપ્યોકે, ૨૯ કિલો અફીણ તો હવામાં બાષ્પીભવન થઈ ગયું!

સુરેન્દ્રનગર SOGએ ૩૮ કિલો પૈકી ૨ કિલો જ અફીણનો નાશ કર્યો, કહ્યુંકે, બાષ્પીભવન થઈ ગયું

ડ્રગ્સ-માદક દ્રવ્યોની જાળવણી કરવામાં ગુજરાત પોલીસ સદંતર નિષ્ફળ નીવડી છે. કેંગનારિપોર્ટમાં ખુલાસો થયોકે, પોલીસ સ્ટેશનમાંથી જ ૧૪૪ કિલો ગાંજાની જ ચોરી થઈ ગઈ. આ ઉપરાંત અમુક કિલો ડ્રગ્સ તો ઉંદર જ ખાઈ ગયા. હવે એ વાત ધ્યાને આવીકે, ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૨માં સુરેન્દ્રનગર સ્પેશિયલ ઓપરેશન ગ્રુપે ૩૧ કિલો અફીણનો જથ્થો પકડ્યો હતો. પણ આ અફીણની જાળવણી કરી શકાઈ નહીં. સ્પેશિયલ ઓપરેશન ગ્રુપે માત્ર ૨ કિલો

અફીણનો જ નાશ કર્યો હતો. આ બાબતે ખુલાસો પૂછતાં પોલીસે એવો જવાબ રજૂ કર્યોકે, અફીણનું બાષ્પીભવન થતાં વજનમાં ઘટાડો થયો છે. ટૂંકમાં ૨૯ કિલો અફીણ હવામાં ઓગળી ગયું હોવાનું કારણ દર્શાવાયું હતું જે ગળે ઉતરે તેમ જ નથી.

આ જ પ્રમાણે, ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨માં આંકલાવ પોલીસ સ્ટેશનમાં પણ ૨૨૬ કિલો ખસખસનો જથ્થો હતો તે પૈકી ૧૯૯ કિલોનો નિકાલ કરાયો હતો. પણ જ્યારે (અનુસંધાન જથ્થે પાને)

ગુજરાત પોલીસનો (છેલ્લા પાનાનું ચાલુ)

ખુલાસો પૂછાયોકે, ૨૭ કિલો ખસખસનો જથ્થો ક્યાં છે? તે જવાબ આપી દેવાયોકે, બાષ્પીભવન થઈ ગયું છે.

આમ, જપ્ત કરાયેલાં માદક દ્રવ્યો અને નિકાલ કરાયેલાં માદક દ્રવ્યો વચ્ચે ૧૧.૯૯ ટકાથી માંડીને ૯૩.૨૧ ટકા સુધીનો તફાવત રહ્યો હતો. આ બાબતે કેંગે ગંભીર નોંધ લીધી હતીકે, ડ્રગ્સ, અફીણ-માદક દ્રવ્યોના વજન ઘટાડાનું કારણ માનવામાં આવે તેમ નથી. પોલીસ સ્ટેશનમાં માદક દ્રવ્યો જાચ ક્યાં? તે સવાલને લઈને ખુદ ખાખી વર્દી સામે જ આંગળી ચિંધાઈ રહી છે.

વન વિભાગનાં NOC વગર કલેક્ટરો દ્વારા ઉપ કિસ્સામાં બિનખેતી મંજૂરી ગુજરાતમાં પર્યાવરણીય નિયમોના લીરા : કેગના રિપોર્ટમાં ઘટસ્ફોટ

જૂનાગઢ, શુક્રવાર
ગુજરાતના પર્યાવરણ અને વન્યજીવન સંરક્ષણ ક્ષેત્રે એક મોટો ઘટસ્ફોટ કેગના રિપોર્ટમાં થયો છે. માર્ચ ૨૦૨૪ સુધીના ઓડિટ રિપોર્ટમાં કેગ દ્વારા રાજ્ય સરકારની ગંભીર બેદરકારી અને નિયમોના ભંગનો પર્દાફાશ કરાયો છે. રિપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે

ગીરની આસપાસ રસ્તા પહોળા કરવાના પ્રોજેક્ટ્સ અને જમીન વપરાશની મંજૂરીઓમાં પર્યાવરણીય કાયદાઓનું સરેઆમ ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે, જૂનાગઢ સીસીએફએ એનઓસી ન આપવા ભલામણ કરી તેને બાજુ પર રાખી ચીફ વાઈલ્ડ લાઈફ વોર્ડન દ્વારા એનઓસી આપવા જેવી ગંભીર ઘટનાઓ સામે આવી છે.

એનઓસી ન આપવાની જૂનાગઢ સીસીએફની સ્પષ્ટ ભલામણોને પ્રિસીસીએફએ બાજુ પર મુકીને મંજૂરી આપી

કેન્દ્રની મંજૂરી વિના જંગલની જમીનનો વપરાશ કરવામાં આવતો હોવાના ઘટસ્ફોટ સાથે કેગએ નોંધ્યું છે કે રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનો, વન્યજીવ અભયારણ્યો અને ઇકો-સેન્સિટિવ ઝોન જેવા અત્યંત

નાજુક વિસ્તારોમાં રસ્તા પહોળા કરવા માટે કેન્દ્રીય પર્યાવરણ અને વન મંત્રાલયની ફરજિયાત પરવાનગી લેવાની હોય છે, જેમાંથી અનેક કિસ્સાઓમાં કેન્દ્રીય વન મંત્રાલયની મંજૂરી લેવામાં આવી નથી. સરકારી એજન્સીઓ વચ્ચેના સંકલનનો અભાવ અને નિયમોની અવગણના સ્પષ્ટપણે જોવા મળી છે.

બિન ખેતીની મંજૂરીમાં અને એનઓસી આપવાની પ્રક્રિયાનો વ્યાપક દુરુપયોગ થયો છે. મે ૨૦૧૯થી નવેમ્બર ૨૦૨૪ વચ્ચે ૧૬ ગામોમાં એવા ૩૫ કિસ્સાઓ સામે આવ્યા છે જ્યાં વન વિભાગના નો-ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ

વગર જ જિલ્લા કલેક્ટરો દ્વારા બિન-ખેતીની પરવાનગી આપી દેવામાં આવી છે. આ પરવાનગીઓ બ્લેકબક નેશનલ (અનુસંધાન ૪થે પાને)

સોલાર પ્લાન્ટનો પણ

ખતરો: કેગ

ગીર પૂર્વ વિસ્તારમાં અનેક ઠેકાણે સોલાર પ્લાન્ટ્સને ગ્રીન ટેકનોલોજીના નામે આડેધડ મંજૂરી આપવામાં આવી રહી છે. જ્યારે વાસ્તવમાં તે ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ હોવાથી 'કેગ'એ કડક તપાસ કરવાનું સૂચન કર્યું છે.

ઇકો-ટુરિઝમ માટેનાં NOCનો

બાંધકામ માટે દુરુપયોગ
ઇકો-ટુરિઝમ જેવી વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ માટે અપાયેલા એન.ઓ.સી.નો ઉપયોગ દુરુપયોગ બાંધકામ માટે કરીને નીતિઓનું ઉલ્લંઘન કરવામાં આવ્યું છે. ઉચ્ચ અધિકારીઓ દ્વારા ભલામણોની પણ અવગણના કરવામાં આવી છે.

સરકારના વિવિધ વિભાગો હેઠળના રાજ્યની ૨૯૦ સ્વાયત્ત સંસ્થાના ૧ થી ૧૯ વર્ષ સુધીના હિસાબો બાકી

અમદાવાદ, બુધવાર
ગુજરાતના સુપ્રસિદ્ધ યાત્રાધામોનો વિકાસ કરતું ગુજરાત પવિત્ર યાત્રાધામ વિકાસ
બોર્ડ છેલ્લા ૧૯ વર્ષથી પોતાનો હિસાબ આપવામાં નિષ્ફળ રહ્યું હોવાનું 'કેગ' ના
અહેવાલમાં સામે આવ્યું છે. પવિત્ર યાત્રાધામ વિકાસ બોર્ડ સહિત કુલ ૨૯૦ એવી
સ્વાયત્ત સંસ્થા છે જેમણે હિસાબ આપવાનું ટાળ્યું છે.

દર વર્ષે કરોડોની ગ્રાન્ટ છતાં વિકાસકાર્યો પાછળ
ખર્ચાતી રકમનો ક્યાં ઉપયોગ કર્યો તે અંગે અસ્પષ્ટતા

૩૧ જુલાઈ ૨૦૨૫ સુધીની સ્થિતિએ
ગુજરાત પવિત્ર યાત્રાધામ વિકાસ બોર્ડ
દ્વારા ૨૦૦૬-૦૭ થી લઈને ૨૦૨૪-૨૫
સુધીના ઓડિટ રિપોર્ટ જમા કરાવ્યા
નથી. નિયમ મુજબ, દરેક સ્વાયત્ત સંસ્થા કે
બોર્ડ દર વર્ષે પોતાના હિસાબ અને
કામગીરીનો અહેવાલ વિધાનસભામાં રજૂ
કરવો ફરજિયાત છે, પરંતુ અહીં નિયમોનું
સરેઆમ ઉલ્લંઘન જોવા મળી રહ્યું છે.

રાજ્ય સરકાર દ્વારા યાત્રાધામોના

વિકાસ, શ્રદ્ધાળુઓની સુવિધા અને મોટા
પ્રોજેક્ટ્સ માટે દર વર્ષે કરોડો રૂપિયાની
ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં આવે છે. સોમનાથ,
દ્વારકા, અંબાજી જેવા મોટા યાત્રાધામોમાં
થતા વિકાસકાર્યો પાછળ ખર્ચાતી જાહેર
નાણાંનો ઉપયોગ ક્યાં અને કેવી રીતે થયો,
તે બાબત છેલ્લા બે દાયકાથી અસ્પષ્ટ છે.
ઓડિટ રિપોર્ટ રજૂ ન થવાને કારણે આર્થિક
ગેરરીતિ અને વહીવટી શિથિલતાની
આશંકાઓ પણ પ્રબળ બની છે.

ટ્રાફિકના નિયમોનું પાલન ન કરવા બદલ

ગુજરાતમાં વાહન ચાલકોએ ૧૭ વર્ષમાં ૧૪૦૦ કરોડથી વધુ દંડ ભર્યો

અમદાવાદ, શનિવાર

ગુજરાતના શહેરોમાં વાહન ચાલકો પાસેથી ટ્રાફિક નિયમોના ભંગ બદલ ટ્રાફિક પોલીસ દ્વારા નક્કી કરાયેલા જુદા જુદા દંડની વસૂલાત કરાતી હોય છે ત્યારે ૧૭ વર્ષમાં વાહન ચાલકોએ ટ્રાફિક નિયમ ભંગ બદલ ૧૪૦૦ કરોડથી વધુનો

દંડ ભર્યો છે. કેગના તાજેતરના રિપોર્ટ મુજબ દંડની રકમ માર્ગ સુરક્ષા નિધિ દંડમાં જમા કે હસ્તાંતરિત કરવાના ઠરાવ બાદ વસૂલાયેલા ટ્રાફિક દંડ અને વ્યક્તિગત થાપણ ખાતાની રકમ વચ્ચે ૧૬ ટકાની ઘટ ધ્યાને આવી છે.

દંડની રકમ માર્ગ સુરક્ષા નિધિમાં હસ્તાંતરિત કરવાના ઠરાવ બાદ કેગના ઓડિટમાં ૧૬ ટકાની ઘટ ધ્યાને આવી

ભારત સરકારના કમ્પ્રોલર ઓફ ઓડિટર જનરલના તાજેતરના ૨૦૨૪-૨૫ના રાજ્યની નાણાકીય સ્થિતિના રિપોર્ટમાં જણાવ્યા મુજબ ૨૦૦૬-૦૭થી ૨૦૨૪-૨૫ના કુલ ૧૯ વર્ષ દરમિયાન સરકારના ૧૬૧૪.૦૨ કરોડના બજેટ અંદાજ સામે ૧૪૭૪.૯૮ કરોડનો ટ્રાફિક દંડ વસૂલાયો હતો. જ્યારે ૨૦૦૯થી ૨૦૦૨૫ સુધીના ૧૭ વર્ષમાં ૧૪૦૦ કરોડથી વધુના દંડ પહેલા ૨૦૦૭-૦૮માં ૮ કરોડના અંદાજ સામે ૦.૦૨ કરોડ અને ૨૦૦૮-૦૯માં ૪ કરોડના અંદાજ સામે ૦.૦૪ કરોડ દંડ જ વસૂલાયો હતો. જ્યારે આ બે વર્ષો પહેલા ૨૦૦૬-૦૭માં ૬ કરોડના અંદાજ સામે ૪.૨૩ કરોડ વસૂલાયો હતો. આમ ત્યારપછીના બે વર્ષમાં અંદાજ સામે નહિવત કહી શકાય તેટલો જ કેમ દંડ વસૂલાયો કે કેમ ઓછી દંડ આવક થઈ તે મહત્વનું છે.

કેગના રિપોર્ટમાં જણાવ્યા મુજબ રાજ્ય

સરકારે ૧ જુલાઈ ૨૦૦૦ના રોજ ઠરાવ કર્યો હતો કે શહેરી વિસ્તારમાંથી પ્રાપ્ત થતી દંડની આવકનો ચોક્કસ ટકાવારી

છલ્લા પાંચ વર્ષમાં વસૂલાયેલ દંડ

વર્ષ	અંદાજ	વસૂલાત
૨૦૨૦-૨૧	૧૮૩.૮૪	૧૪૫.૯૭
૨૦૨૧-૨૨	૨૧૧.૪૨	૧૩૮.૧૫
૨૦૨૨-૨૩	૨૫૦.૦૦	૧૨૩.૨૭
૨૦૨૩-૨૪	૧૨૫.૦૦	૧૩૬.૨૦
૨૦૨૪-૨૫	૧૮૪.૭૦	૧૪૦.૮૬

નોંધ : આંકડા કરોડમાં

હિસો ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ સુરક્ષા નિધિમાં જમા કરવામા આવશે. જેના દ્વારા ટ્રાફિક વ્યવસ્થાપન વધુ સારુ કરી શકાય. ત્યારબાદ સુરક્ષા નિધિના સુચારુ સંચાલન માટે માર્ચ ૨૦૦૪માં ડિરેક્ટર જનરલ અને ઈન્સ્પેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ ગાંધીનગરના નામે વ્યક્તિગત થાપણ ખાતુ

(પીએલએ) ખોલવામાં આવ્યું હતું. જુલાઈ ૨૦૦૬માં સરકારે વધુ સારા વહિવટ માટે વ્યક્તિગત થાપણ ખાતામાં ૧૦૦

ટકા દંડ રકમ હસ્તાંતરિત કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. પરંતુ વર્ષ ૨૦૦૬-૦૭થી ૨૦૨૪-૨૫ના બજેટ અંદાજો અને

વિનિયોગ હિસાબોની તપાસમાં વસૂલાયેલા ટ્રાફિક દંડ એન પીએલએમાં હસ્તાંતરિત રકમ વચ્ચે ૧૬ ટકાની ઘટ ધ્યાને આવી હતી. કેગ રિપોર્ટ મુજબ પીએલએ માટે ઉપરોક્ત વર્ષોમાં ૧૧૮૬.૦૮ કરોડના અંદાજપત્રિય અંદાજ સામે ૧૨૪૬.૨૧ કરોડ વસૂલાત હતી અને જેમાંથી ટકાવારી મુજબ ૮૪.૪૯ કરોડ હતા. ૮૭.૯૧ કરોડની રકમ હસ્તાંતરણ માટે બાકી છે.

આકર્ષક માછલીઓની પુરતી જાળવણી નહીં સાયન્સ સિટીમાં કોન્ટ્રાક્ટર પાસે રૂ. ૭ કરોડનો દંડ વસૂલાયો નહીં

અમદાવાદ, બુધવાર
અમદાવાદમાં સાયન્સ સિટીમાં એકવેટિક્સ ગેલેરી પાછળ કરોડોનો ખર્ચ કરાયો હોવા છતાંય પુરતી દેખરેખ રાખવામાં આવતી નથી. કેગમાં એવો ખુલાસો કરાયો છે કે, વિવિધ પ્રજાતિની માછલી અને જળચર પ્રાણીઓ માટે બનાવાયેલી ટાંકીમાં ખાલીખમ રહી છે. એટલું જ નહીં, પુરતી જાળવણી ન કરતાં કોન્ટ્રાક્ટરને રૂ. ૭ કરોડનો દંડ ફટકારાયો છે પણ હજુ સુધી વસૂલાયો નથી.

કેગમાં ખુલાસો, ટાંકીઓ પાછળ રૂ. ૨૫૭ કરોડનો
ખર્ચ છતાંય એકવેટિક્સ ગેલેરીની દેખરેખ નહીં

કેગના રિપોર્ટમાં સાયન્સ સિટીની એકવેટિક્સ ગેલેરીમાં વિવિધ પ્રકારની આકર્ષક માછલી, ઓક્ટોપસ સહિત અન્ય જળચર પ્રાણીઓ જોવા માટે મોટી સંખ્યામાં મુલાકાતીઓ આવે છે. માછલી અને જળચર પ્રાણીઓ માટે ૬૮ પાણીની ટાંકી બનાવાઈ હતી જેના પાછળ રૂ. ૨૫૭ કરોડનો ખર્ચ કરાયો હતો.

વર્ષ ૨૦૨૧માં એકવેટિક્સ ગેલેરી ખુલ્લી મુકાઈ હતી ત્યારે કોન્ટ્રાક્ટર સાથે એવો કરાર કરાયો હતો કે, ૬૦ મહિના સુધી પાણીના ટાંકાની જાળવણી કરવી પડશે. આ ઉપરાંત ટાંકામાં માછલી-જળચર પ્રાણીઓ મૃત્યુ પામે તો ફરીથી

બદલવાની જવાબદારી પણ તેમના જ શીરે હતી. સાયન્સ સિટીમાં તપાસ કરતાં માલુમ પડ્યું કે, પાણીના ટાંકામાં નિર્ધારિત સંખ્યા કરતાં માછલી-જળચર પ્રાણીઓ ઓછા હતાં. અમુક પાણીના ટાંકા તો ખાલીખમ જ હતા. અમુકમાં પાણીનું પ્રમાણ ઓછું રહ્યું હતું. સ્ટોન ફીશ, મુન જેલીફીશ, સ્પોટેડ જેલીફીશ સહિત કેટલીય પ્રજાતિની માછલીઓનું મૃત્યુ થયું હતું છતાં નવા પ્રજાતિની માછલીઓ લવાઈ ન હતી. પુરતી જાળવણી ન કરતાં કોન્ટ્રાક્ટરને રૂ. ૭ કરોડનો દંડ ફટકારાયો હતો. આ દંડ તો વસૂલાયો નહીં. પણ ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ સાયન્સ સિટીએ માત્ર રૂ. ૧ લાખ જ દંડ વસૂલવા નક્કી કર્યું હતું.

માર્ચ ૨૦૨૫ની સ્થિતિએ : કરોડોનો ખર્ચ પણ યોજનાઓ અપૂર્ણ ૨૨ હજાર કરોડનું આંધણ : ૨૦૦ યોજના અધૂરી, કોઈની જવાબદારી નહીં !

અમદાવાદ, બુધવાર
'કેગ'ના ગુજરાત સરકારની નાણાકીય પરિસ્થિતિ પરના ૨૦૨૪-૨૫ના ઓડિટ અહેવાલ મુજબ માર્ચ ૨૦૨૫ના અંતે ૧૦ કરોડ કે તેથી વધુ મૂલ્યાના ૨૦૦ મૂડી કામો અધૂરા હતા. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ કે તે

પહેલા યોજનાઓ પૂરી થવાની હતી છતાં આ સમયમર્યાદામાં ૨૦૦ યોજનાઓ પૂરી થઈ શકી ન હોવાથી આ કામોમાં મુડી રોકાતા ખર્ચની ગુણવત્તા પર નકારાત્મક અસર દેખાઈ હતી. આ અપૂર્ણ કામો પર ૧૮,૧૪૪ કરોડથી વધુ ખર્ચ થયો હતો.

કામો મંદગતિએ ચાલતા હોવાથી અંદાજિત ખર્ચ વધી જાય છે, લોકો સુધી લાભ પહોંચતો નથી

ભારત સરકારના કમ્પ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ દ્વારા ગુજરાત સરકારના ૨૦૨૪-૨૫ના નાણાકીય હિસાબોનું ઓડિટ કરવામાં આવ્યું હતું

અને જેમાં કેટલીક મહત્વની ગંભીર ખામીઓ હોવાનું કેગ દ્વારા નોંધવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ખાસ કરીને કેગ રિપોર્ટમાં નોંધ્યું હતું કે અપૂર્ણ

યોજનાઓમાં ભંડોળ રોકાવાથી ખર્ચની ગુણવત્તા પર અસર પડે છે અને અને રાજ્યને લાંબા સમય સુધી ઈચ્છિત લાભોથી વંચિત રાખે છે. રાજ્યમાં

કામ શરૂ થયું	અપૂર્ણ યોજના	અંદાજિત ખર્ચ	થયેલ ખર્ચ (રૂ. કરોડમાં)
૨૦૧૩-૧૪	૦૪	૧૯૮૧.૬૮	૨૨૧૯.૪૬
૨૦૨૪-૧૫	૦૧	૫૦૫.૬૯	૫૬૪.૮૫
૨૦૧૬-૧૭	૦૪	૧૫૨.૭૯	૯૯.૪૮
૨૦૧૭-૧૮	૦૫	૮૧૩.૧૫	૭૮૧.૩૮
૨૦૧૮-૧૯	૦૭	૧૦૪૧.૭૯	૧૦૬૮.૧૬
૨૦૧૯-૨૦	૧૨	૨૧૧૨.૩૭	૨૦૬૦.૨૦
૨૦૨૦-૨૧	૧૯	૬૫૩૨.૯૧	૪૭૮૯.૨૫
૨૦૨૧-૨૨	૩૩	૨૫૭૧.૩૦	૨૩૨૨.૨૪
૨૦૨૨-૨૩	૫૨	૩૬૪૮.૫૫	૨૬૭૩.૬૮
૨૦૨૩-૨૪	૫૫	૨૫૫૫.૩૦	૧૫૦૦.૧૨
૨૦૨૪-૨૫	૦૮	૯૦૦.૯૫	૬૫.૮૪
કુલ	૨૦૦	૨૨૮૧૬.૪૮	૧૮૧૪૪.૬૬

બોલ્ટ ગુજરાત સમાચાર
QR-કોડ સ્કેન કરો

૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના અંતે ૨૦૦ મૂડી કામો પૂરા થવાના હતા પરંતુ જે પૂરા થયા ન હતા. આ ૨૦૦ યોજનામાં ૨૨૮૧૬.૪૮ કરોડનો ખર્ચ અંદાજવામાં આવ્યો હતો ત્યારે જેની સામે ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ ૧૮૧૪૪.૬૬ કરોડનો ખર્ચ થયો હતો. આ ૨૦૦ કામોમાં માર્ગ અને મકાન વિભાગના ૧૬૬ કામો હતા અને જેમાં અંદાજવામાં આવેલા ૭૯૭૮.૮૫ કરોડની સામે ૫૭૪૦.૪૪ કરોડનો ખર્ચ કરી દેવામાં આવ્યો હતો. જ્યારે નર્મદા, જળ સંસાધન અને પાણી પુરવઠા તથા કલ્પસર વિભાગના ૩૪ કામોમાં અંદાજવામાં આવેલા ૧૪૮૩૭.૬૩ કરોડની સામે ૧૨૪૦૪.૨૨ કરોડનો ખર્ચ કરી દેવામાં આવ્યો હતો. આમ માર્ગ મકાન વિભાગે ૧૬૬ અધૂરી યોજનાઓ પર ૭૧.૯૫ ટકા ખર્ચ અને નર્મદા, જળ સંસાધન તેમજ પાણી પુરવઠા-કલ્પસર વિભાગે ૩૪ અપૂર્ણ યોજનાઓ પર ૮૩.૬૦ ટકા ખર્ચ કર્યો હતો.

જમીનને રૂપાંતરિતના કેસમાં ૫૫.૧૬ કરોડનું ઓછું પ્રીમિયમ

અમદાવાદ, બુધવાર
જમીનને રહેણાંક/ઔદ્યોગિક/વાણિજ્યિક ઉપયોગ માટે નવી અને પ્રતિબંધિત શરતની જમીનને જૂની શરતમાં રૂપાંતરિત કરવાના કેસની બાબતમાં ૧૭૩ કે, માં ૫૫.૧૬ કરોડનું ઓછું પ્રીમિયમ વસૂલ કરવામાં આવ્યું હોવાનું સામે આવ્યું છે. ૨૦૨૧-૨૨થી ૨૦૨૩-૨૪ના સમયગાળા માટે ૧૩ કલેક્ટર કચેરીના રેકૉર્ડની ઓડિટ ચકાસણીમાં સામે આવેલી વિગત અનુસાર રૂપિયા ૪૯૫.૫૦ કરોડની કિંમતની ૨૬.૧૦ લાખ ચોરસ મીટર જમીનના શરતના ફેરફારના ૧૭૩ કેસમાં ખેતી અથવા બિન ખેતી હેતુ માટે પ્રીમિયમ વસૂલવા ખોટા જૂની ૬૫ અપનાવ્યા હતા.

દેવું ૩.૦૮ લાખ કરોડથી વધી ૩.૮૦ લાખ કરોડે પહોંચ્યું ગુજરાત દેવાદાર: બજાર લોન સામે પાંચ વર્ષે ૨ લાખ કરોડ ચૂકવવા પડશે

અમદાવાદ, બુધવાર

ગુજરાત સરકારનું દેવું સતત વધી રહ્યું છે ત્યારે કેગના ૨૦૨૪-૨૫ના ફાઈનાન્સિયલ ઓડિટિંગ મુજબ ૨૦૨૪-૨૫માં રાજ્યનું કુલ દેવું ૩.૮૦ લાખ કરોડથી વધુનું થવા જાય છે. આ સાથે કુલ જાહેર જવાબદારીઓ ૪.૫૮ લાખ કરોડથી વધુની છે. જ્યારે સરકારે બજારમાંથી લીધેલી લોનો સામે આગામી પાંચ વર્ષમાં ૧.૮૫ લાખ કરોડની મુદલ અને ૧૪ હજાર કરોડથી વધુના વ્યાજ સાથે ૧.૯૯ લાખ કરોડ રૂપિયા ચૂકવવા પડશે.

કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી લીધેલી લોનમાં પણ સતત વધારો સરકારની જાહેર જવાબદારીઓ ૪.૫૮ લાખ કરોડે પહોંચી

કેગના રિપોર્ટમાં કરવામાં આવેલી ટીપ્પણી અને ટકોર મુજબ રાજ્યની બાકી જાહેર જવાબદારી ૨૦૨૪-૨૫માં વધીને ૪.૫૮, ૪૬૦ કરોડ પર પહોંચી ગઈ છે. જે જાહેર હિસાબની જવાબદારીમાં ત્રીવ વધારો અને વ્યાજ ન આપતી થાપણોને કારણે થઈ હતી. જ્યારે જાહેર દેવું કુલ જવાબદારીઓમાં મુખ્ય પાસું રહ્યું હતું.

કેગમાં રજૂ કરાયેલી વિગતો મુજબ સરકારે લીધેલી બજાર લોનો સામે આગામી એક વર્ષમાં ૨૦૮૫ કરોડનું વ્યાજ અને ૨૬૭૬૦ કરોડની મુદલ તથા ૨થી૩ વર્ષમાં

૫૪૩૬ કરોડ વ્યાજ અને ૭૨૮૨૦ કરોડ મુદલ તથા ૪થી૫ વર્ષમાં ૮૫૨૨૦૫ કરોડ મુદલ અને ૬૫૧૮ કરોડ વ્યાજ તથા ૬થી૭ વર્ષમાં ૫૧૪૦ કરોડ વ્યાજ અને ૭૩૦૦૦ કરોડ મુદલ તથા ૮થી૧૦ વર્ષમાં ૩૭૭૫ કરોડ વ્યાજ તથા ૫૦૫૦૦ કરોડ રૂપિયા વ્યાજ ચૂકવવા પડશે. આમ પાંચ વર્ષમાં ૧૮૪૯૮૫ કરોડની મૂળ રકમ અને તેના પર ૧૪૦૪૯ કરોડનું વ્યાજ ચૂકવવા પડશે. કેગે નોંધ્યું છે કે બાકી લોન પર વ્યાજની ચૂકવણી માટે ઉધાર લીધેલા ભંડોળનો ઉપયોગ ટકાઉ નથી.

૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ની સ્થિતિએ પાંચ વર્ષ કરતા વધુ સમયથી સરકાર દ્વારા વસૂલવાની થતી બાકી રકમ પદ હજાર કરોડથી પણ વધારે

અમદાવાદ, બુધવાર
ગુજરાત સરકારની નાણાકીય પરિસ્થિતિના કેગના ૨૦૨૪-૨૫ના રિપોર્ટ મુજબ ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ની સ્થિતિએ પાંચ વર્ષ કરતા વધુ સમયથી બાકી હોય તેવી કે નહીં વસૂલી શકાયેલી રકમ પદ હજાર કરોડથી પણ વધારેની છે. જેમાં જીએસટી, વેટ, વેચાણ વેરાની જ ૪૫ હજાર કરોડથી વધારેની છે. જ્યારે વેપારીઓ નાદાર થતા ૧૨૯૮૮ કરોડથી વધારે રકમ વસૂલી શકાઈ નથી. જ્યારે સંસ્થાઓને અપાતા પાણી ખર્ચ સામે બાકી બિલોની ૯ હજાર કરોડથી વધારેની રકમ છે.

જીએસટી, વેટ, વેચાણ વેરાની ૪૫ હજાર કરોડથી વધુની રકમ છે : નાદાર વેપારીઓની ૧૩ હજાર કરોડ રકમ

કેગના રિપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ સુધીમાં રાજ્ય પાસે વધુ સમયથી બાકી રકમના હતાં. જે નોંધપાત્ર લાંબા સમયથી બાકી વસૂલાત નાદારી અથવા બાકી વસૂલાત પ્રમાણપત્રોને કારણે વિવાદમાં હતો,

કયા સદર હેઠળ બાકી	૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫	પાંચ વર્ષથી વધુ સમય	કારણો
	બાકી રકમ	બાકી રકમ	
નશાબંધી અને આબકારી	૯૭.૩૧ કરોડ	૯૭.૩૧ કરોડ	કોર્ટ કેસ-૭૮.૨૪ કરોડ અને કોર્ટ કેસ સિવાય ૧૯.૦૭ કરોડ
સ્ટેમ્પ ડ્યુટી-નોંધણી ફી	૨૭૬.૭૦ કરોડ	૧૭૪.૭૩ કરોડ	કોર્ટ દ્વારા વસૂલાત પર રોક-૩૦.૮૧ કરોડ
			૨૪૦.૫૨ કરોડ માટે કારણ ન અપાયું
વાહન વેરો, યાત્રી કર	૧૪૨૬.૦૫ કરોડ	૧૧૦૦.૧૨ કરોડ	જાણ વિના જુના વાહનો સ્કેપ-સેલ, દંડ સાથે વેરો વધે
જીએસટી-વેટ-સેલ્સ ટેક્સ	૮૪૧૩૫.૪૩ કરોડ	૪૫૨૮૩.૮૧ કરોડ	વસૂલાત સર્ટિ-૧૦૮૮.૩૯ કરોડ
			કોર્ટ દ્વારા રોક-૧૧૯૧૭.૪૦ કરોડ
			સરકાર દ્વારા રોક-૧૩૪૫૫.૦૯ કરોડ
			માંડવાળની શક્યતા-૧૦.૫૧ કરોડ
			૪૪૬૭૫.૮૭ કરોડના લેણાંના કારણો ન અપાયા
પાણીનો ખર્ચ	૧૩૬૫૬.૩૭ કરોડ	૯૯૦૭.૫૬ કરોડ	સંસ્થાઓને વિતરિત પાણીના બિલની બાકી રકમ.

કુલ ૯૯૫૯૧.૮૬ કરોડ બાકી હતા. જેમાંથી ૫૬૫૩૩.૬૩ કરોડ પાંચ વર્ષથી

કરચોરીના ૧.૪૨ લાખથી વધુ કેસો ધ્યાને આવ્યા

કેગના રિપોર્ટ મુજબ ૧ એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ કરચોરીના બાકી કેસોમાં સ્ટેમ્પ ડ્યુટી અને નોંધણી ફીના ૫૦૫૩૯ તથા વાહનો પર વેરો અને માલસામાન તથા યાત્રી કરવેરાના ૧૧૪૨૧ તથા જીએસટી, વેટ, સેલ્સ ટેક્સના ૭૭૩ સહિત ૧૬૨૭૩૩ કેસો હતા. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન અનુક્રમે ૧૫૫૩, ૭૧૨૮૨ અને ૩૮૬ સહિત ૭૩૨૩૧ કેસો હતા. આકારણી અને તપાસ બાદ દંડ સહિત વધારાની માંગ સાથેના કુલ ૯૩૧૪ કેસો હતા અને જેમાં માંગણાની રકમ ૧૩૪૭.૨૮ કરોડની છે. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ અંતિમ રૂપ આપવાના બાકી કેસોમાં સ્ટેમ્પ ડ્યુટી-નોંધણી ફીના ૩૦૪૬૭ તથા વાહન-માલસામાન ટેક્સના ૧૧૧૪૨૧ તથા જીએસટી-વેટના ૭૬૨ સહિત ૧૪૨૬૫૦ કેસો છે.

તરફ નિર્દેશ કરે છે. બાકી રકમ મુખ્યત્વે જીએસટી, વેટ, વેચાણ વેરો અને પાણી ચાર્જ હેઠળની છે.

જે એક સાથે બાકી રકમનો મોટો ભાગ હતો. બાકી રકમનો મોટો ભાગ કોર્ટ કેસ, વસૂલાત, પર રોક, ડીલરોની

જ્યારે ઘણા કિસ્સામાં વસૂલાત ન થવાના કારણોથી રજૂ કરવામાં આવ્યા નહતાં. એકંદરે લાંબા સમયથી બાકી રકમનો સંગ્રહ આવક વસૂલાતમાં સતત પડકારો સુચવે છે અને સતત દેખરેખના મહત્વને પ્રકાશિત કરે છે.

ગુજરાત

૨૦૨૦-૨૧ની સરખામણીએ ૨૦૨૪-૨૫નું

કેન્દ્રથી ગુજરાતને અન્યાય : આ મળતા ફંડમાં ૧૩ હજાર કરોડનું

અમદાવાદ, બુધવાર
કેન્દ્ર સરકાર તરફથી મળતું સહાયક અનુદાન એટલે કે ફંડ ચાર વર્ષમાં ૧૩ હજાર કરોડથી વધુ ઘટ્યું છે. ૨૦૨૦-

તરફથી સહાયક અનુદાન ૧.૧૬૮ ટકાથી ઘટીને ગત વર્ષે ૨૦૨૪-૨૫માં ૦.૫૩ ટકા જે રહ્યું હતું. આમ, ફંડ-ગ્રાન્ટ ઘટતા સરકારે જુદી જુદી રીતે આવક વધારવા અને ઋણ વધારવા પર નિર્ભર રહેવું પડે છે. કે. ગ.

છે. ૨૦૨૦-૨૧માં સહાયક અનુદાનની ટકાવારી ૧.૬૮ ટકા હતી જે ઘટીને ૨૦૨૪-૨૫માં ૦.૫૩ ટકા રહી હતી. ૨૦૨૨-૨૩ અને ૨૦૨૩-૨૪માં ૧.૦૫ ટકાની આસપાસ માત્ર થોડા સમય માટે

હવાની ગુણવત્તા બગડી

કેન્દ્ર રિપોર્ટ મુજબ ભારત સરકાર પાછળ જે કારણ દર્શાવ્યું છે તેમ વિકાસ-ગૃહનિર્માણ કેન્દ્ર સમક્ષ લાખથી વધુ વસતીવાળા શહેરો ગુણવત્તા બગડવાને કારણે પલટા કરતા પલટા કરોડની રકમ ઓછી ફંડમાં ૨૦.૫૬ કરોડ પ્રાપ્ત થાય ઘટારેલી ગ્રાન્ટ ફાળવી હતી.

યોજના માટે ૮૬૨૪.૭૦ કરોડનું નકકી થયું હતું. જેમાંથી ૪૮૬૫.૮૬ ફાળવણી થઈ હતી.

કેન્દ્ર સરકાર અપાતા અનુદાનમાં પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજનામાં ૧૩૨.૮૦ ટકાનો વધારો સમગ્ર શિક્ષણમાં ૮.૮૮ ટકાનો વધારો શહેરી કાયદા મિશન અંતર્ગત ૧૦ ટકાનો વધારો થયો છે. પરંતુ

ભારત સરકાર તરફથી સહાયક ગ્રાન્ટ

વિગતો	૨૦૨૦-૨૧	૨૦૨૧-૨૨	૨૦૨૨-૨૩	૨૦૨૩-૨૪	૨૦૨૪-૨૫
કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના	૮૧૬૬.૫૮	૮૪૫૦.૦૮	૮૫૪૮.૮૬	૮૪૬૮.૨૫	૮૬૨૪.૭૦
નાણા પંચનું અનુદાન	૫૬૭૨.૫૦	૪૦૦૨.૪૨	૫૩૦૪.૬૩	૫૨૫૭.૮૮	૪૧૫૮.૮૬
અન્ય અનુદાન (જીએસટી વળતર સાથે)	૧૩૩૩૮.૨૧	૧૦૫૭૫.૦૮	૮૨૭૬.૬૪	૧૦૮૩૦.૮૬	૧૩૪૨.૩૮
કુલ (રૂ. કરોડમાં)	૨૭૧૭૮.૨૯	૨૪૦૨૭.૫૮	૨૩૧૩૧.૧૩	૨૫૫૫૭.૦૦	૧૪૧૨૭.૦૪

૨૧માં કેન્દ્ર સરકાર તરફથી ૨૭૧૭૮.૨૯ કરોડ અનુદાન મળ્યું હતું. જે ૨૦૨૪-૨૫માં ૧૪૧૨૭.૦૪ કરોડ નોંધાયું હતું. કેન્દ્રના એનાલિસિસ પ્રમાણે ગુજરાતના ગ્રોસ ડોમેસ્ટિક પ્રોડક્શન સામે ભારત સરકાર

દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલા ગુજરાતની નાણાકીય પરિસ્થિતિના ૨૦૨૪-૨૫ના અહેવાલ મુજબ રાજ્યના ગ્રોસ ડોમેસ્ટિક પ્રોડક્શનની ટકાવારીની રીતે કેન્દ્ર સરકારના સહાયક અનુદાનમાં મોટો ઘટાડો નોંધાયો

સ્થિર રહી હતી. પરંતુ ૨૦૨૪-૨૫માં પાછલા વર્ષની તુલનાએ લગભગ ૫૦ ટકાનો ઘટાડો થયો હતો. જેના પગલે રાજ્યની પોતાની આવકના સેક્ટરીકરણ અને ઋણ પર નિર્ભરતા વધી છે. કેન્દ્રિય પુરસ્કૃત

જીએસટીપી સામે કેન્દ્રનું અનુદાન ૧.૬૮ ટકાથી ઘટીને ૦.૫૩ ટકા હતું : આવક-દેવુ બ

પાનાં : ૧

જી

પી

(પીટીઆઈ)
ઈઝરાયેલ-
પહોંચી વળવા મા
વિસ્તારમાં પીએ

નવા પ

રૂપિયા

પેટ્રોલિયમ મ
સુજાતા શર્માએ ગ્રેઃ
ઈઝરાયેલ યુદ્ધની

બોલત ગુજરાત સ

કેગ દ્વારા GSEMની સખત ટીકા

ઇલેક્ટ્રોનિક મિશનમાં ગેરવહીવટને કારણે વ્યાજમાં જબ્બર ફટકો

। ગાંધીનગર ।

‘કેગ’ના ૨૦૨૪-૨૫ના લેટેસ્ટ રિપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે, ગુજરાત રાજ્ય ઇલેક્ટ્રોનિક મિશન- જીએસઈએમ- ગાંધીનગર દ્વારા ઓગસ્ટ ૨૦૨૩ અને જૂન-૨૦૨૫ વચ્ચે એચડીએફસી બેન્કના બચત ખાતામાં રૂ. ૧૪૪.૬૨ કરોડનું ભંડોળ રાખ્યું હતું. આ

બે વર્ષમાં ૧૪૫

કરોડમાં ૩.૫%

વ્યાજ ગુમાવાયું

મૂકાયા હોત તો ઇલેક્ટ્રોનિક મિશનને ૭ ટકા લેખે વ્યાજ મળ્યું હોત. પરંતુ એચડીએફસી બેન્ક દ્વારા માત્ર ૩.૫ ટકાના દરે જ વ્યાજ ચૂકવાયું હતું. આમ મિશનને ગેરવહીવટને કારણે વ્યાજની કમાણીમાં મોટો ફટકો પડ્યો હતો. મિશન ઓટો-ફિક્સડ ડિપોઝીટ સુવિધાનો ઉપયોગ કરવામાં પણ નિષ્ફળ ગયું હતું. ‘કેગ’ કહે છે કે, આ મિશનના નબળા આંતરિક નિયંત્રણો અને સક્રિય નાણાકીય વ્યવસ્થાપનનો અભાવ દર્શાવે છે. વાસ્તવમાં ગ્રાન્ટના ભંડોળ ઉપર વ્યાજ સરકારને મળવું જોઈએ, પણ તે ઓછું મળતા સરકારની તિજોરીને મોટું નુકસાન થયું છે. ‘કેગ’ એ નોંધ્યું છે કે, ગુજરાત સરકારના પરિપત્રનું પાલન નહીં કરવાના કારણે આ મોટું નુકસાન થયું છે, જે નાણાકીય સમજદારીનો પણ અભાવ દર્શાવે છે. મિશન દ્વારા કેગને આનો ખુલાસો અપાયે છે, પણ તે ગળે ઉતરે તેવો નથી.

સરકાર કરજ સરેરાશ ૭%ના દરે લે છે અને રોકાણમાં 'લાખના બાર હજાર' કરી રહી છે રાજ્ય સરકારને ૬૩ ઉપક્રમોમાં રોકાયેલાં ૧.૨૫ લાખ કરોડમાંથી માત્ર ૧.૭૫% વળતર મળ્યું

કેંગલો
લેટેસ્ટ રિપોર્ટ

૨૪-૨૫માં માત્ર ૬ કંપની દ્વારા ૨,૧૮૮ કરોડનું ડિવિડંડ ચૂકવ્યું,
૨૩-૨૪માં તો ૩ કંપનીઓએ ૧૯૪ કરોડનું ડિવિડંડ ધરાવતા ચૂકવ્યું

ગાંધીનગર

કોર્પોરેશન અને ઓડિટર જનરલ-કેંગલોએ ગુજરાત સરકારની નાણાકીય પરિસ્થિતિનો વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ અંતિમ આપેલો અહેવાલ વિધાનસભાના અંદાજપત્રના છેલ્લા દિવસે ગૃહમાં રજૂ થયો હતો, જેમાં જણાવાયું છે કે, ૨૦૨૪-૨૫ સુધીમાં રાજ્યના ૬૩ જાહેર ક્ષેત્રના ઉપક્રમોમાં રાજ્ય સરકાર દ્વારા કુલ રૂ. ૧,૨૪,૬૨૯ કરોડનું રોકાણ કર્યું છે, પરંતુ ૬૩માંથી માત્ર ૬ કંપનીઓ દ્વારા જ ૨૦૨૪-૨૫માં રૂ. ૨,૧૮૮.૨૬ કરોડનું ડિવિડંડ ચૂકવ્યું હતું. આ વળતરની રકમ કુલ રોકાણના ૧.૭૫ ટકા થાય છે. આની સામે રાજ્ય સરકારે સરેરાશ ૬.૫૩ ટકાના વ્યાજ દરે કરજ લીધું હતું. મતલબ કે ડિવિડંડ ચૂકવનારી ૬ કંપનીઓ સિવાયના ૫૭ સરકારી ઉપક્રમોમાં રોકાણ 'લાખનું ૧૨ હજાર' થઈ રહ્યું છે. જે ૬ સરકારી કંપનીઓએ રૂ. ૨,૧૮૮.૨૬ કરોડનું ડિવિડંડ ચૂકવ્યું હતું તેમાં ગુજરાત રાજ્ય

મૂડીરોકાણ નિગમ લિમિટેડ, ગુજરાત ખનિજ વિકાસ નિગમ લિમિટેડ, ગાંધીનગર રેલવે અને શહેરી વિકાસ નિગમ લિમિટેડ, ગુજરાત પ્રામોદ્યોગ વેચાણ નિગમ લિમિટેડ, ગુજરાત ગેસ લિમિટેડ-કંપનીઓ સામેલ હતી.

કેંગલો નોંધ્યું છે કે, રાજ્ય સરકારનું રોકાણ કંપનીઓ, નિગમો અને અન્ય સંસ્થાઓમાં સતત વધી રહ્યું છે, વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧માં આ રોકાણ રૂ. ૧,૦૭,૫૧૮ કરોડ હતું, જે રોકાણ સાર વર્ષમાં ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે વધીને રૂ. ૧,૪૩,૩૦૨ કરોડે પહોંચ્યું છે.

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન ૮૦ પૈકી આઠ નફાકારક ઉપક્રમો પાસેથી સરકારને ડિવિડંડ રૂપે રૂ. ૫૫૮.૧૩ કરોડ લેવાના નીકળતાં હતાં, પરંતુ ફક્ત પાંચ ઉપક્રમો-ગુજરાત રાજ્ય મૂડીરોકાણ નિગમ લિમિટેડ, ગુજરાત ખનિજ વિકાસ નિગમ લિમિટેડ, ગુજરાત ગેસ લિમિટેડ, ગુજરાત પ્રામોદ્યોગ વેચાણ નિગમ લિમિટેડ અને

ગાંધીનગર રેલવે અને શહેરી વિકાસ નિગમ લિમિટેડ દ્વારા જ ૪૮૭.૪૬ કરોડ પ્રાપ્ત થયા હતા.

રાજ્યના નાણાવિભાગે તા. ૩૧-૩-૨૩ના રોજ ઠરાવ બહાર પાડીને એવો આદેશ કર્યો છે કે, રાજ્યના નફો કરતા જાહેર ક્ષેત્રના ઉપક્રમોએ કરવેરા બાદના નફાના ૩૦ ટકા અથવા નેટવર્થના પાંચ ટકા, બેમાંથી જે વધારે હોય તેટલું ઓછામાં ઓછું વાર્ષિક ડિવિડંડ ચૂકવવું પડશે. આમ છતાં કેટલાક ઉપક્રમો આ નિયમ પાળતાં નથી.

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં બે ઉપક્રમો-ગુજરાત સ્ટેટ ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસીસ લિમિટેડ અને ગુજરાત શહેરી વિકાસ કંપની લિમિટેડ દ્વારા ડિવિડંડ ચૂકવણીમાંથી મુકિત માગી હતી, જ્યારે ઘેટાં અને ઉન વિકાસ નિગમ લિમિટેડએ ડિવિડંડ ચૂકવ્યું ન હતું, પરિણામે આ ત્રણ ઉપક્રમોમાંથી રૂ. ૧૯૩.૫૪ કરોડનું ડિવિડંડ સરકારને મળી શક્યું ન હતું.

સાયન્સ સિટીમાં માછલીઓની ઘટ અને જાળવણીમાં ગંભીર ક્ષતિઓ એક્વેટિક્સ ગેલેરીમાં માછલીઓની ઘટ બદલ ૭.૧૨ કરોડનો દંડ, પણ વસૂલાયો માત્ર ૧ લાખ

કરાચના ભંગ છતાં એજન્સી પર GCSC મહેરબાન હોવાનો કેગમાં ઘટસ્ફોટ

અમદાવાદ

અમદાવાદ સાયન્સ સિટીની એક્વેટિક્સ ગેલેરીમાં માછલીઓની ઘટ અને નબળી જાળવણી મામલે કેગના અહેવાલમાં ચોંકાવનારો ખુલાસો થયો છે. કરાચના ભંગ બદલ એજન્સીને ૭.૧૨ કરોડનો તોલિંગ દંડ ફટકારવાને બદલે, તંત્રએ માત્ર ૩.૧ લાખ વસૂલી સંતોષ માનતા અનેક સંબંધો ઊભા થયા છે. નિર્ધારિત સંખ્યા કરતાં ઓછી જળચર પ્રજાતિઓ અને જાળવણીમાં અનેક ક્ષતિઓ હોવા છતાં એજન્સી પર 'મહેરબાની' દાખવવામાં આવી હોવાનું ઓડિટમાં સ્પષ્ટ થયું છે.

અમદાવાદ સ્થિત સાયન્સ સિટી ખાતે એક્વેટિક્સ ગેલેરી માટે કુલ ૬૮

માછલીઘર ઉદ્યોગમાં મૃત્યુ સામાન્ય હોવાના GCSCના બચાવનો કેગે છેદ ઉડાડી દીધો

GCSCનો આ મુદ્દે એવો જવાબ હતો કે, 'માછલીઘર ઉદ્યોગમાં માછલીઓનું મૃત્યુ સામાન્ય બાબત છે. ઈજારદાર મૃત્યુ પામેલી માછલીઓ ભરપાઈ કરી રહ્યા હતા અને પ્રજાતિઓની ઉપલબ્ધતા ન હોવાને કારણે સમયાંતરે ઘણી વિદેશી અને આકર્ષક વધારાની પ્રજાતિઓ રજૂ કરાઈ હતી.' કેગે સ્પષ્ટ કહ્યું છે કે, જરૂરી સંખ્યામાં માછલીઓ જાળવી રાખવાનો ઉલ્લેખ કરાચમાં સ્પષ્ટ રીતે કરવામાં આવ્યો હતો અને દંડ એ શરતોનું પાલન કરાવવા માટેનું એક અનિવાર્ય પગલું હતું.

ટાંકીઓ સહિતના બાંધકામ માટે ૩.૨૫૭.૫૧ કરોડનો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો હતો. જુલાઈ-૨૦૨૧થી મુલાકાતીઓ માટે આ ગેલેરી ખુલ્લી મૂકવામાં આવી હતી. જે એજન્સીને કામગીરી સોંપવામાં આવી હતી, તેને

જુલાઈ-૨૦૨૧થી ૬૦ મહિના સુધીનો જાળવણીનો સમય આપવામાં આવ્યો હતો. જેમાં ઈજારદાર (કોન્ટ્રાક્ટર) મૃત જળચર પ્રજાતિઓને પોતાના ખર્ચે એક મહિનાની અંદર ૧૦૦ ટકા બદલવા માટે જવાબદાર હતા.

ગુજરાત સરકારનું જાહેર દેવું ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે રૂ.૩,૭૪,૮૪૫

'કેગ'ના રિપોર્ટમાં ફિસ્કલ રિસ્પોન્સિબિલિટી બુકલેટ કરતાં વધુ રૂ.૫,૫૩૬ કરોડનું

રાજ્ય સરકારની મહેસૂલી પુરાંતમાં આગલા વર્ષની તુલનાએ ૨૪-૨૫માં રૂ.૧૪,૫૩૬ કરોડનું

। ગાંધીનગર ।

કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ 'કેગ'એ ગુજરાત સરકારની ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે નાણાકિય સ્થિતિનું ઓડિટ કર્યું છે, જેમાં જણાવ્યું છે કે, સરકારની આઉટસ્ટેન્ડિંગ પબ્લિક લાયેબિલિટીઝ યોને બાકી જાહેર જવાબદારીઓ જે પાંચ વર્ષમાં રૂ.૧,૦૧,૫૬૮ કરોડ વધી ગઈ છે. ૨૦૨૦-૨૧માં બાકી જાહેર જવાબદારીઓ રૂ.૩,૫૭,૮૮૨ કરોડ હતી, તે ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે વધીને રૂ.૪,૫૮,૪૬૦ કરોડ પહોંચી છે. રાજ્યનું એકંદર ઘરગથ્થુ ઉત્પાદન એટલે કે જીએસડીપી જે ૨૦૨૪-૨૫માં રૂ.૨૬,૭૨,૦૨૫ કરોડ રહ્યું છે, તેના ૧૬.૮૮ ટકાએ આઉટસ્ટેન્ડિંગ પબ્લિક લાયેબિલિટીઝ પહોંચી છે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ની તુલનાએ આ ગુણોત્તર નહીંવત ૦.૩૨ ટકા વધ્યો છે. આંતરિક ઋણની વૃદ્ધિ એક જાહેર હિસાબોની જવાબદારીઓમાં તીવ્ર વધારાને કારણે બાકી જાહેર જવાબદારીઓમાં વધારો થઈ રહ્યો છે.

રાજ્ય સરકારના જાહેર દેવાંના કેગ દ્વારા અપાયેલા આંકડામાં અને સરકારની ફિસ્કલ રિસ્પોન્સિબિલિટી બુકલેટ-૨૦૨૬માં અપાયેલા આંકડા વચ્ચે અંતર છે. રાજ્ય સરકારનું જાહેર દેવું કે જેમાં આંતરિક દેવું વત્તા કેન્દ્ર સરકારની લોનો સમાવિષ્ટ છે, તે કેગના રિપોર્ટ મુજબ ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે રૂ.૩,૭૪,૮૪૫ કરોડ ઉપર પહોંચ્યું છે, જ્યારે ફિસ્કલ રિસ્પોન્સિબિલિટી બુકલેટ-૨૦૨૬ પ્રમાણે સરકારનું જાહેર દેવું ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે રૂ.૩,૭૪,૮૪૫ કરોડ દર્શાવ્યું છે. આમ જાહેર દેવાંની રકમમાં કેગ અને ફિસ્કલ રિસ્પોન્સિબિલિટી પુસ્તિકા વચ્ચે રૂ.૫,૫૩૬ કરોડનો મોટો તફાવત છે. કેગનો રિપોર્ટ કહે છે કે રાજ્ય સરકારની મહેસૂલી પુરાંત જે ૨૦૨૩-૨૪ના અંતે રૂ.૩૩,૪૭૦.૦૩ કરોડ

હતી, તે ઘટીને ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે રૂ.૧૮,૮૪૨.૮૪ કરોડ થઈ ગઈ છે. આ ઘટાડો રૂ.૧૪,૫૩૬.૦૮ કરોડનો છે. રાજ્ય સરકાર તેનું દેવું ઘટાડવા માટે મહેસૂલી પુરાંત ઉપર મોટો મદાર રાખે છે ત્યારે રૂ.૧૪,૫૩૬ કરોડના મોટા ઘટાડાથી રાજ્ય સરકારને મૂકી ખર્ચ માટે બજાર કરજ ઉપર વધારે આધાર રાખવો પડશે. આવી સ્થિતિ દીર્ઘકાલીન દેવાંના ટકાઉપણાં માટે સંભવિત જોખમો ઉભા કરે છે. આ ઉપરાંત રૂ.૧૨ હજાર કરોડથી વધુ રકમની નિરાકરણ નહીં થયેલી જવાબદારીઓ સંબંધિત ઓડિટ અવલોકનોને જો ધ્યાને લઈએ તો નાણાકિય સંતુલન ઉપર હજી વધારાનું દબાણ ઉભું થાય છે, જેના કારણે નાણાકિય યાને રાજકોષીય ખાધ જે ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે રૂ.૪૮,૮૬૪.૮૮ કરોડ પહોંચી છે તે વધુ ઊંડી થવાની શક્યતા છે.

કેગ દ્વારા કેન્દ્ર સરકારની ગ્રાન્ટ સહાયમાં થયેલા મોટા ઘટાડાની પણ ગંભીર નોંધ લેવાઈ છે. રાજ્યને કેન્દ્ર તરફથી ગ્રાન્ટ સહાય ૨૦૨૩-૨૪માં રૂ.૨૫,૫૫૭ કરોડ મળી હતી, તે ગ્રાન્ટ સહાય ૨૦૨૪-૨૫માં રૂ.૧૪,૧૨૭.૦૪ કરોડ મળી હતી. આ રૂ.૧૧,૪૨૯.૮૬ કરોડનો ઘટાડો જબરજસ્ત અને ચિંતાજનક છે. જીએસડી વળતર બંધ થવાને કારણે રાજ્યને આ ફટકો પડ્યો છે. 'કેગ' એવું કહે છે કે રાજ્યનો મૂકી ખર્ચ ૨૦૨૩-૨૪માં રૂ.૫૫,૬૭૮.૨૫ કરોડ હતો તે વધીને રૂ.૬૫,૪૨૮.૩૨ કરોડે ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે પહોંચ્યો છે. આ વિકાસલક્ષી ખર્ચ છે, જેમાં થયેલા વધારાથી સરકાર પોરસાઈ રહી છે, પણ 'કેગ' એવું કહે છે કે, આ વધારો અંદાજપત્ર મુજબ સંપૂર્ણપણે સાકાર થયો નથી, જેના કારણે તેની વૃદ્ધિ-તરફી અસર ઓછી થઈ છે.

સરકારની બિનકરવેરા આવકમાં ઘટાડો

'કેગ'નો રિપોર્ટ એવું કહે છે કે, છેલ્લા પાંચ વર્ષ દરમિયાન રાજ્ય સરકારની બિન કર આવક મહેસૂલી આવકના ૮.૧૮ ટકા અને ૧૦.૬૪ ટકા વચ્ચે રહી છે. રાજ્યની બિનકર આવક ૨૦૨૩-૨૪માં રૂ.૨૩,૭૦૮ કરોડ રહી હતી, જે ૨૦૨૪-૨૫માં ઘટીને રૂ.૧૮,૮૬૪ કરોડ રહી હતી. આ ઘટાડો ટકાવારીમાં ૨૦ ટકાનો અને રકમમાં રૂ.૪,૭૪૪ કરોડ છે. શિક્ષણ, રમતગમત, કળા, સંસ્કૃતિ જેવા ક્ષેત્રોમાં બિનકર આવક રૂ.૧૨૬ કરોડ ઘટી છે. વેપારી સંસ્થાઓ તથા અન્યો તરફથી વ્યાજની આવકમાં રૂ.૧૧૧૬.૨૪ કરોડનો ઘટાડો થયો છે. જ્યારે વિવિધ સામાન્ય સેવાઓમાં બિનકરની આવક રૂ.૧૦૧૧.૭૮ કરોડ ઘટી છે.

નાણાંનો દુરુપયોગ થવાની સંભાવના : કેગ

। ગાંધીનગર ।

'કેગ'ના લેટેસ્ટ રિપોર્ટ ઘટસ્ફોટ થયો છે કે, રાજ્ય સરકાર વિભાગોએ ૨૦૦૧-૦૨થી ૨૪ સુધીના ૨૩ વર્ષ દરમિયાન રૂ.૭,૪૩૧.૮૪ કરોડની ગ્રાન્ટ નાખી છે, પણ તેના માટે જરૂરી વપરાશી પ્રમાણપત્રો ૩૧ માર્ચ સુધી પણ રજૂ કર્યા નથી. આ રકમ રૂ.૧,૬૮૭.૪૪ કરોડ ૮૭૪ વપરાશી પ્રમાણપત્રો ૨૦૨૩-૨૪ના રૂ. ૪ દેખાડે છે. આ દ્રેકથી પીએમ પ્રમાણપત્રો સમાવિષ્ટ નથી. આદિજાતિ વિકાસ વિભાગે

ફા-ઈરા

પ્રસ્તાવ સામે ઈરાને અમેરિકા

સંયુક્ત રીતે સમાપ્ત કરવાની શરત આ કડક વલણ ત્યાંના ઈસ્લામિક રિવોલ્યુશનરી ગ્રુપના વધતા જતા પ્રભાવને કારણે તાજેતરના સંઘર્ષ બાદ નીતિગત પોતાની પકડ મજબૂત કરી લીધી છે. અમેરિકાએ પણ ઈરાનને તમામ હથવાણ આપવાની ઓફર સાથે ૧૫ મુકી છે જેમાં પરમાણુ હથિયાર કાર્યકર તેની કમતાનો નાશ કરવાની મુખ્ય શરત આવી છે. આ ઉપરાંત હોમીયુનના જૂના કરવાની પણ શરત રાખવામાં આવી છે.

સિડન્ટની ભારે બેદરજતી કરી છે. ઇરાની સ્ક્રી લેફ્ટનન્ટ કમંડર હખાહિમ મુલ્લીકાદે જ દિવસથી જ એક જ છે અને તે હંમેશા એમ જ સાથે કથારેય પણ સમજુતિ નહીં કરે. અલ્લાહી ટીવી પર આ નિવેદન દેખાડવામાં આવ્યું.

જ્યારે ૬૮ ટકા એપ્રુવલ મળ્યું, ૨

નેયાના સૌથી નાહડ ટ્રમ્પ ઘણું

૪ ટકા જ્યારે મેકોનને માત્ર ૧૭ ટકા જાની અન્ય અમણી અર્થવ્યવસ્થાઓના ના સમકક્ષો કરતા ઘણાં આગળ છે. પ્રવર્તમાં સ્વિસ રાષ્ટ્રપતિ ગાય પારમેલિન દક્ષિણ કોરિયાના રાષ્ટ્રપતિ લી જે મ્યુંગ, બંનેને ૬૨ ટકા એપ્રુવલ રેટિંગ સાથે બીજા સ્થાને રખાયા છે. આ નવું એપ્રુવલ રેટિંગ ૮ માર્ચ ૨૦૨૬ વચ્ચે એકત્ર કરાયેલા આધારે છે. રેટિંગ સર્વેમાં સામેલ દેશના પુખ્ત લોકોના વિચારોની સાથે સાત દિવસની સામાન્ય મૂલિંગ જ દેખાડે છે. આ દ્રેકથી પીએમ રિપોર્ટમાં વ સૌથી લોકપ્રિય ટકા એપ્રુવલ સામે આ રેટિંગ વડાપ્રધાન રહ્યું હતું. મેન્યુઅલ નેતાઓ રેટિંગ ૧૭ ૭૫ ટકા છે વડાપ્રધાન વધારો થઈ ૨૦૨૫માં બાદ આવ્યું રિપોર્ટમાં વ સૌથી લોકપ્રિય ટકા એપ્રુવલ

કરચોરીના કુલ કેસોની સંખ્યા ૨.૩૬ લાખ! ત્રણ સરકારી વિભાગોમાં ૩.૧૩૪૭ કરોડની કરચોરીના કેસો શોધાયા

જીએસટી-વેટ-વેચાણવેરામાં કુલ ૩૯૭ કેસોમાં ૩.૯૯૬.૯૯ કરોડની કરચોરી પકડાઈ

। ગાંધીનગર ।

કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ 'કેગ' દ્વારા ત્રણ સરકારી વિભાગોમાં ૩.૧૩૪૭.૨૮ કરોડની કરચોરીના કેસો શોધી કાઢ્યાં છે. સ્ટેમ્પ ડ્યુટી અને નોંધણી ફી ના તંત્રમાં ૨૧૬૨૫ કેસોમાં ૩.૮૦.૨૩ કરોડની કરચોરી પકડાઈ છે. વાહનો ઉપરના વેરામાં અને માલસામાન તથા યાત્રીઓ ઉપરના વેરામાં કુલ ૭૧૨૯૨ કેસોમાં ૩.૨૭૦.૦૬ કરોડની કરચોરી પકડાઈ છે. જ્યારે જીએસટી-વેટ-વેચાણવેરામાં કુલ ૩૯૭ કેસોમાં ૩.૯૯૬.૯૯ કરોડની કરચોરી પકડાઈ છે. આ નાણા વિભાગ, મહેસૂલ વિભાગ અને

પરિવહન વિભાગ દ્વારા કરચોરીના કેસો શોધવામાં આવ્યા હતા અને માગણું ઊભું કરાયું હતું. નશાબંધી અને આબકારી નિયામક, ભૂસ્તરશાસ્ત્ર અને ખોણકામ કમિશનર, પેટ્રોલિયમ નિયામક, વીજળી વેરા કલેક્ટર અને પરિવહન કમિશનરે કેગને નવેમ્બર-૨૦૨૫માં એવું જણાવ્યું હતું કે, એમના વિભાગોમાં કરચોરીનો એકેય કેસ નથી. રિપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે, કરચોરીના કેસોની મોટી બાકી દર્શાવાઈ રહી છે. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ સુધી કરચોરીના

કુલ કેસોની સંખ્યા ૨,૩૫,૯૬૪ એ પહોંચી હતી, જેના કારણે ૩.૧૩૪૭.૨૮ કરોડની વધારાની માગ ઉભી થઈ હતી.

કંગના અહેવાલમાં આરટીઓની લાલિયાવાડી સામે આવી ૯૩ લાખથી વધુ વાહનો પરમિટ, પીયુસી, HSRP વગર દોડે છે

અમદાવાદ, ગુરુવાર
રાજ્યના માર્ગો પર ૬૯.૨૬ લાખ વાહનો પીયુસી
વગર, ૨૧.૮૭ લાખ વાહનો અદ્યતન નંબર પ્લેટ વગર અને
૧.૮૧ લાખ વાહનો પરમિટ વગર દોડી રહ્યા હોવાનો કેગના

ઓડિટ રિપોર્ટમાં ખુલાસો થયો હતો. આજે વિધાનસભામાં
૨જૂ કરાયેલા આ અહેવાલથી રાજ્યના કેટલાક આરટીઓ
અને એઆરટીઓમાં ચાલતી ગેરીતિઓથી પરથી જાણે પડદો
ઠંડી ગયો છે.

૧૫ વર્ષ જૂના પાંચ લાખ વાહનો હજી રસ્તા પર, નિયમોનો ભંગ કરનારાઓને મેસેજ મોકલાતો હોવાનો કમિશનરનો લુલો બચાવ

રાજ્યના કેટલાક આરટીઓ અને
એઆરટીઓમાં ચાલતી ગેરીતિઓને
ડામવામાં તંત્ર જાણે નિષ્ફળ નીવડ્યું છે.
આ અંગે ભારતના નિયંત્રક અને
મહાલેખાપરીક્ષક દ્વારા બહાર પડાયેલા
અહેવાલ અનુસાર વર્ષ ૨૦૧૮થી

૨૦૨૪ દરમિયાન ૬૯. ૨૬ લાખ
વાહનોએ એક પણ વખત પીયુસી કઢાવ્યું
ન હતું. જ્યારે ૩૮.૪૪ લાખ વાહનોએ
પાંચ વર્ષમાં માત્ર એક જ વખત પીયુસી
કઢાવ્યું હતું. બીજી બાજુ ૧.૮૧ લાખ
ટ્રાન્સપોર્ટના વાહનો પરમિટ વગર અને

૨૧.૮૭ વાહનો એસએસઆરપી એટલે
કે અદ્યતન નંબર પ્લેટ વગર તેમજ ૬૦
હજાર વાહનો ખોટા ચેસિસ નંબર સાથે
માર્ગો પર દોડી રહ્યા છે. વાહન સ્કેપિંગ
પોલિસીની વાતો વચ્ચે ૧૫ વર્ષ જૂના
૫.૩૬ લાખ વાહનો હજી રસ્તા પર ફરે

**માર્ગ સલામતી
રામભરોસે!**

ઓલા, ઉબર, રેપિડો જેવી ટેક્સી
કંપનીઓ દ્વારા નિયમોનો ભંગ
ઓલા, ઉબર, રેપિડો, કેર જેવા
ટેક્સી એગ્રીગેટર દ્વારા ડ્રાઈવરના
ડેટા, પેનિક બટન સહિતના કેટલાક
નિયમોનું પાલન ન કરાયું હોવા છતાં
તેમની સામે કોઈ કાર્યવાહી ન કરાઈ
હોવાનું સામે આવ્યું છે.

આરટીઓનું પોલંપોલ : ઈલેક્ટ્રિક વાહનોની નોંધણી ફી માફ છતાં ૧.૮૨ કરોડ વસૂલાયા

વર્ષ ૨૦૨૧ના ઓગસ્ટ મહિનાથી ઈલેક્ટ્રિક વાહનોની બરીદી પર નોંધણી
ફીમાંથી મુક્તિ અપાઈ હતી. તેમ છતાં ઓગસ્ટ ૨૦૨૧થી માર્ચ ૨૦૨૪ સુધી નવા
નોંધાયેલા ૧.૨૦ લાખમાંથી ૭૭,૮૫૮ વાહનો પાસેથી જે તે આરટીઓ દ્વારા
૧.૮૨ કરોડની ફી ગેરકાયદેસર રીતે વસૂલાઈ હતી.

ઈ-ચલણના છબરડા : કારચાલકોને હેલ્મેટ માટે અને મોપેડ, બાઈક ચાલકોને સીટબેલ્ટ માટે દંડ!

ટ્રાફિક નિયમો ભંગ કરવા બદલ અપીલોમાં ચલણમાં છબરડો સામે આવ્યો છે.
૩૧૦૩ જેટલા રિક્ષા અને કાર ચાલકોને હેલ્મેટ ન પહેરવા બદલ દંડ ફટકારાયો
હતો! બીજી બાજુ મોપેડ, બાઈક અને રિક્ષા ચાલકોને સીટ બેલ્ટ ન પહેરવા બદલ
૬૭૮ ચલણ, જ્યારે ડ્રાઈવિંગ લાયસન્સ નંબર નોંધ્યા વગર જ ૭૧,૨૧૧ ચલણ
આપી દેવાયા હતા.

છે. જો કે આ સમગ્ર તપાસના જવાબમાં
વાહનવ્યવહાર કમિશનરે નિયમોનું
પાલન ન કરનારા વાહનમાલિકોને મેસેજ
મોકલાતો હોવાનું રટણ કર્યું હતું. જે કેગે
ફગાવી દીધું હતું.

જમીનની માલિકી નક્કી કર્યા વિના શરૂ થયેલા બાંધકામો અધવચ્ચે અટકી પડ્યાં પોલીસ આવાસ નિગમની બેદરકારી: મંજૂરી વિનાના બાંધકામોમાં રૂ. ૧૩ કરોડનું આંધણ

CAG રિપોર્ટમાં ઘટસ્ફોટ: રૂ. ૭.૮૦ કરોડનો ખર્ચ 'નિર્વર્તક', ૫.૨૭ કરોડનો બોજ પ્રજાના માથે

। અમદાવાદ ।

ગુજરાત સરકારના ગૃહ વિભાગ હેઠળ ચાલતા પોલીસ આવાસ નિગમની વહીવટી શિથિલતા અને આયોજનના અભાવે રાજ્યની તિજોરીને રૂ. ૧૩.૦૮ કરોડનું નુકસાન થયું છે. CAG ના અહેવાલ મુજબ, અમદાવાદના શાહીબાગમાં IPS મેસ માટે સ્થાનિક સત્તામંડળ (AMC) ના મંજૂર નકશા વિના અને વડોદરામાં પોલીસ ક્વાર્ટર્સ માટે જરૂરી વહીવટી મંજૂરીઓ વિના કામ શરૂ કરાતા રૂ. ૭.૮૧ કરોડનો ખર્ચ સંપૂર્ણ નિર્વર્તક થયો છે. બીજા તરફ અમદાવાદના હાથીજાણ ખાતે જમીન સંપાદન અને અન્ય ટેકનિકલ NOC મેળવવામાં થયેલા વિલંબને કારણે પ્રોજેક્ટના ખર્ચમાં રૂ. ૫.૨૭ કરોડનો વધારાનો બોજ લદાયો છે.

કેગે તેના રિપોર્ટમાં જણાવ્યું છે કે, અમદાવાદના શાહીબાગ ખાતે IPS મેસ ના નિર્માણ માટે AMC પાસેથી નકશા મંજૂર કરાવવાની કે જરૂરી બિલ્ડિંગ પરમિશન લેવાની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરાઈ નથી. આ જમીન ડિવેન્સ એસ્ટેટ ઓફિસર (CEO), અમદાવાદે જાન્યુઆરી-૨૦૨૧માં કામ બંધ કરી દીધું હતું. કારણ કે, ઈમારતનો માળખાકીય પાયો સંરક્ષમ

માત્ર મૌખિક સૂચનાના આધારે શરૂ કરેલા કામોમાં કરોડોનો ફટકો

ગૃહ વિભાગ હેઠળના બાંધકામ પ્રોજેક્ટ્સમાં થયેલી ગંભીર નાણાકીય અનિયમિતતા અંગે કેગ (CAG) ના નીચી કિસ્મી રીપોર્ટમાં શાહીબાગમાં IPS મેસ અને વડોદરામાં પોલીસ ક્વાર્ટર્સના વિંગલ સામે આવી છે કે, સત્તામંડળ પાસે કરાવ્યા વિના માત્ર 'ઉચ્ચ ર' આધારે કરોડોનું બાંધકામ શરૂ કે વહીવટી જરૂરિયાતને લીધે ચ મૂકીને કરાયેલું આ આયોજન માટે જવાબદાર છે.

જમીનની હદાની અંદર આવેલી હતી. બાદમાં, ઓક્ટોબર-૨૦૨૨માં કાર્ય હુકમ રદ કરાયો હતો. જેના કારણે રૂ. ૧.૪૪ કરોડનો જે ખર્ચ થયો હતો તે પૈસા પાછીમા ગયાં છે સપ્ટેમ્બર-૨૦૨૩ સુધી ભોજનશાળાનું બાંધકામ હજુ પણ હાથ ધરાયું નથી. આ સિવાય વડોદરા ખાતે રૂ. ૧૧૭.૮૯ કરોડના ખર્ચે પોલીસ સ્ટાફ ક્વાર્ટર્સનું બાંધકામ શરૂ કરાયું હતું. જેમાં પણ રૂ. ૬.૩૭ કરોડનું આંધણ થયું છે. આ કામમાં જે સ્તરે વહીવટી મંજૂરીઓ લેવાની જરૂર હતી, તેમાં ગંભીર ક્ષતિઓ રહી ગઈ હતી. આ મંજૂરીઓના અભાવે કાયદાકીય અડચણો ઉભી થઈ અને કામ અધવચ્ચે અટકાવી દેવું પડ્યું. આ

બેદરકારીને કારણે અત્યાર સુધી થયેલી રૂ. ૭.૮૧ કરોડનો ખર્ચ સાવ એળે ગયો છે. અમદાવાદના હાથીજાણ ખાતે પોલીસ ક્વાર્ટર્સના પ્રોજેક્ટમાં અલગ પ્રકારની મુશ્કેલી સામે આવી છે. અહીં જમીન સંપાદનની પ્રક્રિયા અને અન્ય સંબંધિત વિભાગો પાસેથી મેળવવાની થતી ટેકનિકલ મંજૂરીઓ (NOC) માં લાંબો સમય નીકળી ગયો હતો. આ વહીવટી વિલંબને કારણે જૂના ભાવના કોન્ટ્રાક્ટ રદ કરવા પડ્યા અને નવા ઉંચા ભાવે ફરીથી ટેન્ડરિંગ કરવું પડ્યું. આ અણધારે આયોજનને પરિણામે સરકારને રૂ. ૫.૨૭ કરોડનો વધારાનો આર્થિક બોજ સહન કરવો પડ્યો છે.

જપ્ત કરેલું લાખોનું ડ્રગ્સ ખુલ્લા ગોડાઉનોમાં પડી રહ્યાના પુરાવા CAGએ શોધ્યા, ઓડિટમાં ઝમોટીની રાજ્યો

ગૃહમંત્રી હર્ષ સંઘવીની અસફળ કામગીરીનું પરિણામ CAG રિપોર્ટમાં ઘટસ્ફોટ

। ગાંધીનગર ।

CAGના અહેવાલમાં મોટો ઘટસ્ફોટ સામે આવ્યો છે. જે ગૃહમંત્રી હર્ષ સંઘવીની અસફળ કામગીરીનો ચિતાર રજૂ કરે છે. ગૃહમંત્રાલયના તાબા હેઠળ આવતા પોલીસ વિભાગ હવે જપ્ત કરેલા માદક પદાર્થોની સુરક્ષા કરવામાં નિષ્ફળ સાબિત થઈ રહ્યો હોય તેમ જણાય છે. તાજેતરમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા CAG (કમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ)ના રિપોર્ટમાં ગુજરાત પોલીસની બે સોથી મોટી એજન્સીઓ ATS અને CID કાર્મના મુદ્દામાલના પૂરાવા સાચવવાના રૂમમાંથી કરોડોની કિંમતનું ડ્રગ્સ ગાયબ હોવાનો ઘટસ્ફોટ થયો છે. ઓડિટમાં જાણવા મળ્યું છે કે જપ્ત કરાયેલા કુલ જથ્થામાંથી અંદાજે ૩૫% જેટલો માદક પદાર્થ રેકૉર્ડ પરથી ઓછો જોવા મળ્યો છે.

મહીસાગરના બાકોર પોલીસ સ્ટેશનમાં જપ્ત થયેલી વિદેશી દારૂની બોટલો ચોરીને વેચવાના કૌભાંડ બાદ હવે ડ્રગ્સ મામલે પણ આવી જ ગંભીર બેદરકારી સામે આવી છે. CAG દ્વારા એપ્રિલ ૨૦૧૬થી માર્ચ ૨૦૨૩ સુધીના ડ્રગ્સ ડિસ્પોઝલ પ્રક્રિયાનું ઓડિટ કરવામાં આવ્યું હતું. આ તપાસ દરમિયાન અમદાવાદ સ્થિત એન્ટી ટેરરિસ્ટ સ્કવોડ

પોલીસની ઈજજત ઉંદરો કાતરી સપ્લા સ્ટેશનમાંથી અધધ ૨,૩૩૩ કિલો

પહેલાં કહ્યું ચોરી થઈ, પછી ઉંદરોએ નાશ કર્યો ને છેલ્લે બાબીભવનથી ઉડી ગયો! અધિકારી સાથે તરીય અને

(ATS)ના રેકૉર્ડમાં ગંભીર ક્ષતિઓ જોવા મળી હતી. ATSએ ૩૩ કેસમાં અંદાજે ૨,૮૬૯ કિલો ડ્રગ્સ જપ્ત કર્યું હતું, જેમાંથી ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪ સુધી ૬૫૦ કિલોથી વધુ જથ્થો નાશ કરવામાં આવ્યો ન હતો. નિયમ મુજબ આ જથ્થો 'ડબલ-લોકિંગ' સિસ્ટમ ધરાવતી તિજોરીમાં રાખવાનો હોય છે, પરંતુ તેને સામાન્ય ઓરડામાં બિનવારસી હાલતમાં રાખવામાં આવ્યો હોવાનું ઓડિટમાં ખુલ્લું છે.

સૌથી વધુ આશ્ચર્યજનક વિગતો ગાંધીનગર સ્થિત CID કાર્મ અને રેલ્વે પોલીસના રેકૉર્ડમાંથી મળી છે. અહીં ૨૦૧૦થી ૨૦૨૨ દરમિયાન પકડાયેલા ૬,૫૧૦ કિલો જથ્થામાંથી ૨,૩૩૩ કિલો જેટલો ડ્રગ્સનો જથ્થો ઓછો જોવા મળ્યો છે. જ્યારે ઓડિટરીએ આટલા મોટા જથ્થાના ઘટાડા અંગે જવાબ માંગ્યો, ત્યારે પોલીસ વિભાગ દ્વારા આપવામાં આવેલા તર્ક ગળે ઉતરે તેવા નથી. ADGP (રેલ્વે અને CID કાર્મ)એ બચાવ કરતા જણાવ્યું હતું કે, અમુક જથ્થાની ચોરી થઈ છે, જ્યારે બાકીનો જથ્થો ઉંદરો ખાઈ ગયા છે અથવા ભેજના કારણે તેનું વજન ઘટી ગયું છે.

પોલીસના આ ખુલાસા બાદ અનેક

વિગત	ATS (અમદાવાદ)	CID કાર્મ & રેલ્વે
ઓડિટ સમયગાળો	૨૦૧૬ થી ૨૦૨૩ (૭ વર્ષ)	૨૦૧૦ થી ૨૦૨૨ (૧૩ વર્ષ)
કુલ જપ્ત જથ્થો	૨,૮૬૯.૪૫૬ કિલો	૬,૫૧૦.૫૪ કિલો
નાશ ન કરાયેલ /ગાયબ જથ્થો	૬૫૦.૫૮૨ કિલો	૨,૩૩૩ કિલો
ઘટાડો		અંદાજે ૩૫%
મુખ્ય કારણો (પોલીસ મુજબ)	નળળી સુરક્ષા વ્યવસ્થા	ચોરી, ઉંદર અને ભેજનું નુકસાન

સવાલો ઉભા થયા છે. શું ખરેખર ઉંદરો હજારો કિલો ગાંજો અને અફીણ ખાઈ શકે? કે પછી 'ઉંદર' ના નામે કોઈ મોટા

પેડલરો પોલીસ કસ્ટડીમાંથી જ ડ્રગ્સનો કાળો કારોબાર કરી રહ્યા છે? CAGએ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે સુરક્ષિત સ્ટોરેજની ત્યારે ટ્રમ્પ

ચોરી,

જ્યારે ૨,૩૩૩ કિલો ડ્રગ્સની સંખ્યા સંપૂર્ણ રીતે ડ્રગ્સના સંગ્રહ 'સેફ' અથવા રૂમમાં રખાયો સુધી નાશ કર્યો સોફ્ટ ટાર્ગેટ શું પોલીસ એવા છીએ કે અત્યાર સુધી બોટલો ગાયબ પરંતુ ઢવે કરો છે. ૩૫ ટકા બેદરકારી નથી પણ ઘંજાણો કરે સાથે કાયદો અને પક્ષ જોવાનું બેઠકમાં ગુજરાતના સંમુખ્યપ્રધાન હેમંત સોરેન મહારાષ્ટ્રના

સાથે કાયદો અને પક્ષ જોવાનું બેઠકમાં ગુજરાતના સંમુખ્યપ્રધાન હેમંત સોરેન મહારાષ્ટ્રના

મળી

શું, ઉ

Home > Gujarat > Ahmedabad News : CAGના અહેવાલમાં ગુજરાત પોલીસની ગંભીર ગેરરીતિ, 509 કેસોમાં 2.51 કરોડ ઓછા વસૂલ્યા

Ahmedabad News : CAGના અહેવાલમાં ગુજરાત પોલીસની ગંભીર ગેરરીતિ, 509 કેસોમાં 2.51 કરોડ ઓછા વસૂલ્યા

પોલીસ વિભાગમાં કેટલાક જિલ્લામાં બેદરકારી હોવાનું કેગના અહેવાલમાં બહાર આવ્યું છે. પોલીસ વિભાગે 590 કેસોમાં ભૂલ કરીને 2.51 કરોડ રૂપિયા ઓછા વસૂલ્યા છે. અમદાવાદ ગ્રામ્ય પોલીસે 1.89 કરોડ ઓછા વસૂલ્યા છે.

Gujarat | By Sandesh Team |

Share

Published: Mar 29, 2026 03:32 pm With:

ખાનગી બંદોબસ્ત સહિતની સર્વિસના બિલોમાં લોચા

ગુજરાત વિધાનસભાના સત્રના છેલ્લા દિવસે કેગનો અહેવાલ રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. નાણાં મંત્રી કનુભાઈ દેસાઈ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા આ અહેવાલમાં ચોકાવનારી વિગતો સામે આવી હતી. ગુજરાતનું જાહેર દેવું અને બજાર લોન સહિતની વિગતો આ અહેવાલમાં સામે આવી હતી. ત્યારે હવે પોલીસ વિભાગમાં કેટલાક જિલ્લામાં બેદરકારી હોવાનું કેગના અહેવાલમાં બહાર આવ્યું છે. પોલીસ વિભાગે 590 કેસોમાં ભૂલ કરીને 2.51 કરોડ રૂપિયા ઓછા વસૂલ્યા છે. અમદાવાદ ગ્રામ્ય પોલીસે 1.89 કરોડ ઓછા વસૂલ્યા છે. આવી જ ભૂલો મહેસાણા, ગાંધીનગર અને ભરૂચ પોલીસ દ્વારા કરવામાં આવી હોવાનું કેગના અહેવાલમાં બહાર આવ્યું છે.

એસ્કોર્ટ સર્વિસના બિલિંગમાં ગંભીર ગરબડ

ગુજરાત પોલીસ ખાનગી એકમો અને વ્યક્તિઓ માટે બંદોબસ્તમાં એસ્કોર્ટ સેવા પૂરી પાડે છે. જેની સામે કંપની અથવા વ્યક્તિ દ્વારા પોલીસને નિયત ચાર્જ ચૂકવવામાં આવતો હોય છે. આ ચાર્જના બિલિંગમાં બંદોબસ્ત અને એસ્કોર્ટ સર્વિસના બિલિંગમાં ગંભીર ગરબડ સામે આવી છે. કેગના અહેવાલ પ્રમાણે પોલીસે બંદોબસ્ત મેળવનાર વ્યક્તિ અથવા કંપની પાસેથી ડબલ દરે ચાર્જ વસૂલવાનો હોય છે પણ અનેક કેસોમાં સિંગલ દરે ચાર્જ લેવામાં આવતા સરકારને મોટું નુકસાન થયું છે. આ ગેરરીતિમાં સૌથી મોટો કિસ્સો અમદાવાદ ગ્રામ્ય પોલીસ અધિક્ષક કચેરીમાં સામે આવ્યો છે. જ્યાં 302 કેસોમાં નિયમોની અવગણના થઈ છે. જેના કારણે 1.89 કરોડ રૂપિયા ઓછા જમા થયા છે.

નાણાંનો
દુરુપયોગ
થવાની
સંભાવના : કેંગ

। ગાંધીનગર ।

૧૮ સરકારી વિભાગો ૨૩ વર્ષમાં ખર્ચેલા ૭,૪૩૨ કરોડનો હિસાબ નથી આપતાં

■ ગ્રાન્ટ વપરાશીના
પ્રમાણપત્રો તાત્કાલિક
સબમિટ કરવા
'કેંગ'ની તાકીદ

'કેંગ'ના લેટેસ્ટ રિપોર્ટમાં એવો ઘટસ્ફોટ થયો છે કે, રાજ્ય સરકારના ૧૮ વિભાગોએ ૨૦૦૧-૦૨થી ૨૦૨૩-૨૪ સુધીના ૨૩ વર્ષ દરમિયાન રૂ. ૭,૪૩૧.૮૪ કરોડની ગ્રાન્ટ તો વાપરી નાખી છે, પણ તેના માટે જરૂરી ૪૨૫૮ વપરાશી પ્રમાણપત્રો ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ સુધી પણ રજૂ કર્યા નથી. આમાં ૨૦૨૨-૨૩ના રૂ. ૧,૬૯૭.૪૪ કરોડની ગ્રાન્ટના ૮૭૪ વપરાશી પ્રમાણપત્રો અને ૨૦૨૩-૨૪ના રૂ. ૪,૨૮૪.૫૬ કરોડની ગ્રાન્ટના ૧,૩૭૪ વપરાશી પ્રમાણપત્રો સમાવિષ્ટ છે. આમાં આદિજાતિ વિકાસ વિભાગે

રૂ. ૧,૬૫૨.૨૨ કરોડની ગ્રાન્ટના, સહેરી વિકાસ વિભાગે રૂ. ૧,૫૬૭.૭૮ કરોડની ગ્રાન્ટના, શિક્ષણ વિભાગે રૂ. ૧,૦૮૬.૪૨ કરોડની ગ્રાન્ટના, કૃષિ અને સહકાર વિભાગે રૂ. ૧,૦૪૪.૩૨ કરોડની ગ્રાન્ટના, પંચાયત, ગ્રામ મૂલ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગે રૂ. ૭૩૫.૫૭ કરોડની ગ્રાન્ટના, સામાજિક ન્યાય અને

અધિકારિતા વિભાગે રૂ. ૬૮૧.૦૬ કરોડની ગ્રાન્ટના, ક્લાઈમેટ ચેન્જ વિભાગે રૂ. ૧૯૨ કરોડની ગ્રાન્ટના, ઉદ્યોગ-ખાણકામ વિભાગે રૂ. ૧૭૯ કરોડની ગ્રાન્ટના, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિભાગે રૂ. ૧૨૯.૧૮ કરોડની ગ્રાન્ટના તથા આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગે રૂ. ૧૧૫.૪૫ કરોડની ગ્રાન્ટના વપરાશી પ્રમાણપત્રો રજૂ કરવાના બાકી છે. 'કેંગ'એ જણાવ્યું છે કે વપરાશી પ્રમાણપત્રો રજૂ ના કરવાથી દુરુપયોગના જોખમની સંભાવના હોવાથી રાજ્ય સરકારે દેખરેખ રાખી વપરાશી પ્રમાણપત્રો સમયસર તાત્કાલિક રજૂ કરવા વિભાગોને તાકીદ કરવી જોઈએ.

25

૨૨

गुजरात विधानसभा के बजट सत्र के अंतिम दिन पेश की रिपोर्ट

सीएजी रिपोर्ट में गुजरात की वित्तीय कार्यप्रणाली में उजागर हुई खामियां

पत्रिका न्यूज नेटवर्क
patrika.com

गांधीनगर. भारत के नियंत्रक एवं महालेखा परीक्षक (सीएजी) ने गुजरात सरकार की वित्तीय प्रबंधन प्रणाली में कई अनियमितताओं की ओर इशारा किया है। रिपोर्ट में सरकारी धन के गलत उपयोग, भ्रामक उपयोग प्रमाण पत्र (यूसी) जमा करने और निगरानी तंत्र की कमजोरी जैसे गंभीर मुद्दे उजागर किए गए हैं।

ये टिप्पणियां सीएजी की रिपोर्ट वर्ष 2024-25 के लिए राज्य वित्त पर नियंत्रक एवं महालेखा परीक्षक की रिपोर्ट में की गई हैं, जिसे बुधवार को विधानसभा के बजट सत्र के अंतिम दिन पेश किया गया। रिपोर्ट में विशेष रूप से वित्तीय रिपोर्टिंग प्रणाली पर सवाल उठाए गए हैं। ऑडिट निष्कर्ष बताते हैं कि सार्वजनिक खर्च की सही निगरानी और पारदर्शिता सुनिश्चित करने में खामियां हैं। सीएजी ने कहा है कि वित्तीय प्रबंधन में ऐसी गड़बड़ियां न केवल जवाबदेही को प्रभावित करती हैं, बल्कि सरकारी योजनाओं के प्रभावी क्रियान्वयन पर भी असर डाल सकती हैं।

फंड के गलत उपयोग, भ्रामक उपयोग प्रमाण पत्र और कमजोर निगरानी पर उठाए सवाल

लेखा गड़बड़ी से राजस्व अधिक दिखाया गया

रिपोर्ट में एक महत्वपूर्ण लेखा त्रुटि भी उजागर हुई है। 1108.42 करोड़ रुपये को राजस्व प्राप्ति के रूप में दर्ज कर लिया गया, जबकि वास्तव में इसे व्यय में कमी के रूप में दिखाया

जाना चाहिए था। इस गलत प्रस्तुति से राज्य के राजस्व आंकड़े वास्तविक से अधिक दर्शाए गए, जिससे वित्तीय स्थिति की सही तस्वीर सामने नहीं आ पाई।

उपयोग प्रमाण पत्र नहीं देने पर सवाल

सीएजी ने यह भी बताया कि विभिन्न विभागों और संस्थाओं को दी गई 63 करोड़ रुपये से अधिक की अनुदान राशि के उपयोग प्रमाण पत्र (यूसी) समय पर जमा नहीं किए गए। इससे यह सुनिश्चित करना मुश्किल हो जाता है कि सरकारी धन का उपयोग निर्धारित उद्देश्य के लिए हुआ या नहीं।

अनुदान लेने वालों की रिपोर्ट में देरी

रिपोर्ट में यह भी सामने आया कि कई स्वायत्त संस्थाओं और निकायों ने, जिनमें सरकार से अनुदान प्राप्त हुआ था, अपने खातों और ऑडिट रिपोर्ट समस पर प्रस्तुत नहीं की। इससे विधानसभा के समक्ष वित्तीय जवाबदेही और निगरानी प्रक्रिया प्रभावित हुई है।

वित्तीय अनुशासन पर उठे कई सवाल

सीएजी ने स्पष्ट किया है कि इस प्रकार की अनियमितताएं वित्तीय अनुशासन की कमी को दर्शाती हैं। इससे सरकारी योजनाओं के प्रभावी क्रियान्वयन पर असर पड़ सकता है। रिपोर्ट में सुझाव दिया गया है कि सरकार को लेखा प्रणाली को मजबूत करने, समय पर बिलों का समायोजन करने और अनुदानों के उपयोग की सख्त निगरानी सुनिश्चित करनी चाहिए।

सरकारी खजाने के बजाय अलग-अलग बैंक खातों में 445 करोड़ जमा

रिपोर्ट के अनुसार राज्य सरकार के विभिन्न विभागों द्वारा 445.19 करोड़ रुपये सरकारी खजाने (कंसोलिडेटेड फंड) में जमा करने के बजाय अलग-अलग बैंक खातों में रखे गए। यह वित्तीय नियमों और संवैधानिक प्रावधानों

का उल्लंघन माना गया है, क्योंकि सभी सरकारी प्राप्तियां और व्यय नियमानुसार कंसोलिडेटेड फंड के माध्यम से ही होने चाहिए। सीएजी ने पाया कि राज्य में अस्थायी खर्च बिलों के माध्यम से 5,378 मामलों में

कुल 554.73 करोड़ रुपये निकाले गए, लेकिन इनका विस्तृत लेखा-जोखा अब तक प्रस्तुत नहीं किया गया है। इससे यह स्पष्ट नहीं हो पा रहा कि यह राशि किस उद्देश्य के लिए और कैसे खर्च की गई।

'4k utilisation certificates not submitted by March 2025'

Express News Service
Gandhinagar, March 25

IN ITS report for the state finances for the year 2024-25, the Comptroller and Auditor General of India has raised the issue related to delay in submission of utilisation certificates (UCs) of the purposes for which grants-in-aid (GIA) have been issued and which are essential to be obtained and sent to the Principal Accountant General (A&E) within stipulated time.

The CAG has noted that as many as 4,258 UCs in connection with GIA worth Rs 7,431 crore given to 18 departments of the state government between 2001-02 to 2023-24 were not submitted till March 31, 2025.

With that, the CAG has recommended instituting a rigorous monitoring mechanism for the compliance of the legal provision in this regard.

Highlighting the importance of UCs for transparency of accounts, the report noted, "UCs are essential in obtaining assurance that the grants have been utilised for the prescribed purposes. The delay in submission and incorrect information in UCs give rise to risks of misappropriation..."

Pointing out the delay in submission of UCs for multi-crore GIA, the report stated, "Audit scrutiny revealed that 4,258 UCs in respect of GIA aggregating Rs 7,431.84 crore, given to 18 Departments of the State Government from 2001-02 to 2023-24, had not been submitted as of 31 March 2025."

39L vehicles with expired PUCs (33)

TIMES NEWS NETWORK

The report by the Comptroller and Auditor General (CAG) has pointed towards a major compliance gap in the state's transport administration, that Pollution Under Control Certificate (PUC) of 39.13 lakh vehicles had expired before Dec 31, 2023 and had not been renewed as of March 2024.

Raising concerns over enforcement of emission norms and public health safeguards, the CAG report also shows that owners of 69,26,536 vehicles registered between April 1, 2009 and March 31, 2019 did not renew the PUC even once during the five-year period from April 2019 to March 2024. This indicates that a large number of vehicles may have continued to operate for years without periodic emission checks.

The audit has also flagged authorities' failure to ensure only validly registered vehicles remain on the roads.

Registration certificates of 5.4 lakh vehicles expired between April 2019 and March 2024, but owners neither renewed them nor reported the vehicles as destroyed or incapacitated, leading to non-realization of potential renewal fees of Rs 88.6 crore.

નાણાકીય હિસાબોમાં ચાલતો અંધેર વહીવટ સરકારના વિભાગોમાં ૨૫ વર્ષમાં ૫૫૦ કરોડના પાંચ હજાર બાકી બિલો

અમદાવાદ, ગુરુવાર | વધુના ૫૩૦૦થી વધુ આકસ્મિક બિલો બાકી છે. જેમાં કોઈ પણ પ્રકારની ચૂકવણી થઈ નથી કે કોઈ માંડવાળ થઈ નથી. જ્યારે ૧૫ કરોડથી વધુના બિલો તો ૨૦ વર્ષ કરતા પણ વધુ સમયથી પેન્ડિંગ છે.

કેગ રિપોર્ટ મુજબ ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના બાકી બિલોમાં ૧૫ કરોડથી વધુના બિલો તો ૨૦ વર્ષથી પેન્ડિંગ જ છે

ગુજરાત સરકારના ૨૦૨૪-૨૫ના નાણાકીય હિસાબો-સ્થિતિના કેગના રિપોર્ટમાં અનેક પ્રકારની ગેરરીતિઓ અને ખામીઓ સામે આવી છે. જેમાં ખાસ કરીને સરકારના વિવિધ વિભાગોમાં વિવિધ કચેરીઓના ૫૫૪.૭૩ કરોડના બાકી બિલો હોવાનું સામે આવ્યું છે. ૨૦૦૦-૦૧થી લઈને ૨૦૨૪-૨૫ સુધીના ૨૫ વર્ષમાં ૫૫૪ કરોડથી વધુ આ બિલો ૫૩૭૮ જેટલા થાય છે. જેમાં રકમ પ્રમાણે સૌથી વધુ ૨૦૨.૧૮ કરોડના મહિલા અને બાળ

કયા વર્ષથી કેટલા બાકી બિલો ?

વર્ષ	બિલોની સંખ્યા	રકમ	૨૦૦૫-૦૬	૮૪	૧.૩૩
૨૦૦૦-૦૧	૧૧૦	૮.૧૫	૨૦૦૬-૦૭	૧૨૭	૧.૦૬
૨૦૦૧-૦૨	૧૩૩	૨.૫૨	૨૦૦૭-૦૮	૬૭	૨.૨૨
૨૦૦૨-૦૩	૧૬૧	૩.૩૮	૨૦૦૮-૦૯	૬૨	૦.૭૦
૨૦૦૩-૦૪	૧૮૧	૦.૮૮	૨૦૦૯-૧૦	૪૭	૦.૮૩
૨૦૦૪-૦૫	૮૬	૦.૮૦	નોંધ-રકમ કરોડમાં		

વિકાસના ૧૪ જેટલા બિલો છે. મહત્વની વાત તો એ છે કે ૮.૧૫ કરોડના ૧૧૦ બિલો ૨૦૦૦ના વર્ષથી પેન્ડિંગ બોલે

છે એટલે કે જેમાં કોઈ ચૂકવણી નથી કે કોઈ માંડવાળ નથી કે કોઈ આવક-જાવક નથી.

કયા વિભાગના સૌથી વધુ બાકી બિલો ?

વિભાગ	બાકી બિલો	કેટલી રકમના	વિભાગ	બાકી બિલો	કેટલી રકમના
શિક્ષણ	૨૬૩૮	૧૫૭.૪૨	મહેસૂલ	૭૩	૪.૦૪
સામાન્ય વહીવટ	૮૧	૧૪.૨૨	સામાજિક ન્યાય	૨૧૧	૭.૫૬
ગૃહ વિભાગ	૭૮૪	૮૭.૧૬	આદિજાતિ વિકાસ	૫૬૮	૪૨.૬૨
કાયદો	૧૮૭	૦.૬૦	મહિલા-બાળવિકાસ	૧૪	૨૦૨.૧૮
પંચાયત-ગૃહનિર્માણ	૬૮૪	૧૧.૩૭	નોંધ: રકમ કરોડમાં		

ઈકો સેન્સિટિવ ઝોનના નિયમોનો સરાસર ભંગ કરાયો : કેગ ગીર સહિત ઈકો સેન્સિટિવ ઝોનમાં વાણિજ્યિક પ્રવૃત્તિ ગણી ગેરકાયદે મંજૂરીઓ આપી દેવાઈ

પેટ્રોલ પમ્પો, એમો પ્રોસેસિંગ યુનિટોની મંજૂરીઓ ૨૬ થવી જોઈએ

। ગાંધીનગર ।

રાજ્યના ૪ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યોગો, એક સંરક્ષિત અનામત વિસ્તાર તથા ૨૩ વન્યજીવન અભયારણ્યો ફરતે આવેલા ઈકો સેન્સિટિવ ઝોનના વિસ્તારોમાં પ્રદૂષણ ફેલાવતા ઉદ્યોગોની પ્રવૃત્તિઓ તથા વાણિજ્યિક પ્રવૃત્તિઓ ઉપર પ્રતિબંધ છે. જો બિનકૃષિ પ્રવૃત્તિઓ કરવી હોય તો વનવિભાગના સક્ષમ અધિકારી એટલે કે ચીફ વાઈલ્ડલાઈફ વોર્ડ પાસેથી ના-વાંધા પ્રમાણપત્ર મેળવવાનું રહે છે. 'કેગ' દ્વારા જાહેર થયેલા લેટેસ્ટ ઓડિટ રિપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે, ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૧ અને ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૪ વચ્ચે જે તે ચીફ વાઈલ્ડલાઈફ વોર્ડ દ્વારા ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ માટે ૧૯ કેસોમાં અને ઈકો ટૂરિઝમ માટે ત્રણ કેસોમાં ના-વાંધા પ્રમાણપત્રો મંજૂર થયા હતા. ચીફ વાઈલ્ડલાઈફ વોર્ડ દ્વારા પેટ્રોલ પમ્પો, કૃષિ પ્રક્રિયાના એકમો તથા સિમેન્ટ ગોડાઉનના સાત કેસોમાં મંજૂરી અપાઈ હતી. ગીર સંરક્ષિત વિસ્તારના આ ૭ કિસ્સામાં ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ ગણવાને બદલે વાણિજ્યિક પ્રવૃત્તિ તરીકે ગણવામાં આવી હતી. મહેસૂલ વિભાગે પેટ્રોલ પમ્પને, ગોડાઉનને ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિ ગણી હોવા છતાં આ કિસ્સામાં વાણિજ્યિક

ચોક્કસ હેતુ જણાવ્યા વિના પરમિશનો અપાઈ

આવી જ રીતે અન્ય પાંચ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનો-અભયારણ્યોના ઈકો સેન્સિટિવ ઝોન વિસ્તારમાં આવતા ૧૬ ગામોમાં ૩૦ કેસોમાં બહુહેતુક ઉપયોગ માટે ચાર કેસોમાં વાણિજ્યિક તથા રહેણાંક ઉપયોગ માટે તથા એક કેસમાં ચોક્કસ હેતુ જણાવ્યા વિના પરમિશનો આપી દેવામાં આવી હતી. આ બધા કિસ્સા કાળીચાર રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન, બાંબુદોડા, રતન મહાન અભયારણ્યોના હતા.

પ્રવૃત્તિ તરીકે ગણવામાં આવી હતી. કેગ દ્વારા આ સંદર્ભે ખુલાસો પૂછવામાં આવતાં નાયબ વનસંરક્ષક ગીર-પૂર્વ દ્વારા ઓગસ્ટ-૨૦૨૩માં જણાવ્યું હતું કે, વન-પર્યાવરણ વિભાગ દ્વારા મંજૂર કરાયેલા ના-વાંધા પ્રમાણપત્રોના કિસ્સામાં મહેસૂલ વિભાગનો ૨૦૦૩નો પરિપત્ર અને ૨૦૧૭નો ઠરાવ લાગુ પડતો નથી અને કહેવામાં આવ્યું હતું કે, 'પેટ્રોલ પમ્પો ખૂબ જ નાના પાયે પેટ્રોલ-ડીઝલનું વિતરણ-વેચાણ કરી રહ્યાં છે અને એમો પ્રોસેસિંગ યુનિટ આસપાસના પર્યાવરણમાં નજીવું પ્રદૂષણ ફેલાવે છે.'

'કેગ' દ્વારા નાયબ વન સંરક્ષક-ગીર પૂર્વનો આ જવાબ ગ્રાહ્ય રખાયો નથી. ઓડિટમાં એવું પણ નોંધાયું છે કે ખુદ નાયબ વન સંરક્ષકની કચેરીએ પોતે જ પેટ્રોલ પમ્પના અન્ય બે કિસ્સામાં ના-વાંધા પ્રમાણપત્રો જારી

ના કરવાની ભલામણ કરી હતી. કેગએ એવું પણ કહ્યું છે કે 'નજીવા પ્રદૂષણ' અંગે કોઈ માપદંડ કે સૂચનાઓ નિર્ધારિત કરાઈ નથી.

વન્ય જીવન વર્તુળ, જૂનાગઢના મુખ્ય વન સંરક્ષકે જુલાઈ-૨૦૧૯થી નવેમ્બર ૨૦૨૩ વચ્ચે ગીર અભયારણ્યમાં એક સીએનજી પમ્પ-સર્વિસ સ્ટેશન, એક પેટ્રોલ પમ્પ, એક સિમેન્ટ ગોડાઉન, એક કોન્ક્રિટ પેવર બ્લોકના ઉત્પાદનનું એકમ તથા કાર્ડબોર્ડ બોક્સનું ઉત્પાદન એકમ-એમ પાંચ કિસ્સામાં સરકારી ઠરાવને આધારે અરજદારોને એનઓસી નહીં આપવા ભલામણ કરી હતી, એમ છતાં મુખ્ય વન્યજીવ સંરક્ષકે આ કિસ્સાઓમાં એનઓસી આપી દીધાં હતાં. આ બધી મંજૂરીઓ ઈકો-સેન્સિટિવ ઝોન માટેની સૂચનાઓની જોગવાઈઓ વિરુદ્ધની છે, એમ કેગ દ્વારા જણાવાયું છે.

CAGનો ચાબખો : કચ્છમાં સરકારી બાબુઓની મિલીભગતથી રાજ્યની તિજોરીને ₹ 86 કરોડનો ફટકો કરદાતાએ 1.97 કરોડ ટેક્સ ભરી 63 કરોડનો લાભ મેળવ્યો

ગાંધીધામ સ્ટેટ જીએસટી કચેરીમાં ટેક્સ કેડિટ લેવાઈ ગઈ છતાં સરકારી તંત્ર ઊંઘતું રહ્યું

ભાસ્કરવ્યૂઝ ૭૫૪

સરકારી બાબુઓની બેદરકારી અને આંખ આડા કાન કરવાની નીતિને કારણે રાજ્યની તિજોરીને કેવી રીતે કરોડો રૂપિયાનો ફટકો પડે છે, તેનો વધુ એક સનસનીપ્રેજ ખુલાસો ભારતના નિયંત્રક અને મહાલેખાપરીક્ષક (કેગ) ના માર્ચ 2024ના ઓડિટ રિપોર્ટમાં થયો છે. આ રિપોર્ટમાં કચ્છ જિલ્લાની વિવિધ કચેરીઓ - જીએસટી (SGST), માર્ગ અને મકાન વિભાગ તથા મહેસૂલ વિભાગના

કારભારની પોલ ખોલવામાં આવી છે.

1. 63.28 કરોડની ટેક્સ કેડિટનો અનિયમિત લાભ ક્યાં થઈ? સ્ટેટ જીએસટી કચેરી, ગાંધીધામ શું છે મામલો? રિપોર્ટ અનુસાર, ગાંધીધામના યુનિટ હેઠળ આવતા એક કરદાતાએ વર્ષ 2018-19 માટે રિવર્સ ચાર્જ મિકેનિઝમ હેઠળ માત્ર ₹ 1.97 કરોડનો ટેક્સ ચૂકવ્યો હતો. પરંતુ, આશ્ચર્યજનક રીતે તેણે વાર્ષિક રિટર્નમાં ₹ 65.25 કરોડની તોલિંગ ઇનપુટ ટેક્સ કેડિટનો લાભ લઈ લીધો! આ ગંભીર વિસંગતતાના કારણે કરદાતાએ ₹ 63.28 કરોડની ITC નો અનિયમિત લાભ મેળવ્યો હતો.

સરકારી કચેરીનો બચાવ જવાબ: “આ બાબતે કરદાતા પાસેથી સ્પષ્ટતા માંગવામાં

આવી છે.” અને જૂન 2025 સુધી આ અંગે કોઈ નક્કર કાર્યવાહી નથી થઈ.

2. સેવાઓની આયાત પર 22.71 કરોડની ચૂકવણી ક્યાં થઈ? સ્ટેટ જીએસટી કચેરી, ગાંધીધામ શું છે મામલો? આજ કચેરીના બીજા એક કિસ્સામાં, વર્ષ 2018-19 માટે અન્ય એક કરદાતાએ વાર્ષિક રિટર્નમાં સેવાઓની આયાત પર ₹ 22.71 કરોડની ઇનપુટ ટેક્સ કેડિટ લીધી હતી, પરંતુ રિવર્સ ચાર્જ આધારે કોઈ પણ પ્રકારનો કર ચૂકવ્યો ન હતો. આના પરિણામે સીધેસીધું ₹ 22.71 કરોડની કરની ટૂંકી ચૂકવણી સામે આવી હતી.

સરકારી કચેરીનો જવાબ: “કરદાતાને આ બાબતે સ્પષ્ટતા કરવા માટે (એપ્રિલ 2025 માં) જાણ કરવામાં આવી છે.” જોકે, હજુ સુધી

આમાં વસૂલાતની કોઈ નક્કર પ્રગતિ થઈ નથી અને જૂન 2025 સુધી રાહ જોવાઈ રહી છે.

3. કોન્ટ્રાક્ટ નં: 78.30 લાખની વધુ ચૂકવણી ક્યાં થઈ? રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગ વિભાગ (R&B), ગાંધીધામ શું છે મામલો? માર્ગ અને મકાન વિભાગે

એપ્રિલ 2017 થી માર્ચ 2024 ના સમયગાળામાં એક કોન્ટ્રાક્ટરને મજૂરી, સિમેન્ટ, સ્ટીલ, ડામર વગેરેના ભાવફેર પેટે કુલ ₹ 7.35 કરોડ ચૂકવ્યા હતા. પરંતુ, ઓડિટમાં ખુલ્લું કે અધિકારીઓએ ભાવફેરની ગણતરી માટે 22 સપ્ટેમ્બર 2018 ની સાચી નિયત તારીખ અપનાવી ન હતી અને ખોટા સૂચકાંકોનો ઉપયોગ કર્યો હતો. લાપરવાહીને કારણે કોન્ટ્રાક્ટરને ₹ 78.30 લાખ વધુ ચૂકવાયા.

CAG અહેવાલમાં ખુલાસો : GST તંત્રમાં 23 કરોડથી વધુની ગેરરીતિઓ ઈ-વે બિલ સિસ્ટમ આવ્યાં બાદ પણ સરકારી તિજોરીને લૂટવાનું ચાલું

ભાસ્કરવ્યૂઝ | ગાંધીનગર

ગુજરાત સરકારના નાણા અને ગૃહ વિભાગની કામગીરી અંગે કંપ્લોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ(CAG) ના અનુપાલન ઓડિટ અહેવાલમાં ગંભીર ખામીઓ સામે આવી છે. જીએસટી તંત્રની બેદરકારી, સામેલગીરી કે સિસ્ટમની ઉણપોને કારણે સરકારની તિજોરીને નોંધપાત્ર નાણાકીય જોખમ ઊભું થયું હોવાનું જાણવા મળ્યું છે. જીએસટીમાં 23 કરોડથી વધુની ગેરરીતિઓ સામે આવી છે.

નાણા વિભાગ હેઠળ GST ઈ-વે બિલ પ્રણાલીમાં આશરે રૂ.23.57 કરોડનું નાણાકીય

જોખમ નોંધાયું છે. ઓડિટ દરમિયાન 13 કરદાતાઓમાં નિયમભંગના કિસ્સા સામે આવ્યા હતા. જેમાં રદ થયેલી નોંધણી ધરાવતા કરદાતાઓ દ્વારા ઈ-વે બિલ જનરેટ કરવું, એક જ ઈન્વોઇસ સામે અનેક બિલ બનાવવું અને અમાન્ય પિન કોડનો ઉપયોગ જેવી ખામીઓ સામે આવી છે.

જીએસટીમાં નોંધણી કરાવી રદ થયેલા કરદાતાઓ દ્વારા બિલ જનરેશન કરી રૂ. 15.80 કરોડની કરચોરી કરવામાં આવી હોવાનું નોંધાયું છે. આ ઉપરાંત રિટર્ન ફાઇલ ન કરીને રૂ. 5.91 કરોડ, ઝીરો રિટર્ન દાખલ કરાવી રૂ. 1.50 કરોડ અને કમ્પોઝિશન સ્કીમનો

અયોગ્ય ઉપયોગ કરીને રૂ. 36.53 લાખની ચોરી કરી હોવાના મુદ્દાઓ પણ સામે આવ્યા છે.

કમ્પોઝિશન લેવી યોજનામાં પણ નિયમોના ભંગના કિસ્સાઓ સામે આવ્યા છે. જેમાં આ યોજનાનો લાભ મેળવવાપાત્ર કરદાતાનું વાર્ષિક ટર્ન ઓવર વધી જતાં તે અપાત્ર બન્યાં હતાં. પરંતુ આવા કરદાતાઓએ કમ્પોઝિટ સ્કીમનો લાભ લીધે રાખ્યો હતો. તે ઉપરાંત કેટલાંક કિસ્સામાં રિટર્ન ફાઇલ કરવામાં વિલંબ અને ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ (ITC) ઉલટાવવામાં નિષ્ફળતા જેવી ક્ષતિઓ નોંધાઈ છે. અલગ-અલગ 10 કરદાતાઓ પાસેથી રૂ. 60,150 ની લેટ ફી પણ વસૂલાઈ નથી.

भंडारण-निस्तारण में गंभीर खामियां उजागर, निगरानी तंत्र पर भी उठे सवाल

सीएजी रिपोर्ट में गुजरात में जब्त ड्रग्स की सुरक्षा पर सवाल, चोरी हुई, चूहों ने भी खाया

पत्रिका न्यूज नेटवर्क
patrika.com

अहमदाबाद. गुजरात में जब्त किए गए ड्रग्स की सुरक्षा व प्रबंधन को लेकर नियंत्रक एवं महालेखा परीक्षक (सीएजी) की ताजा रिपोर्ट ने गंभीर सवाल खड़े किए हैं। राज्य विधानसभा में पेश ताजा रिपोर्ट में खुलासा हुआ है कि जब्त ड्रग्स के भंडारण और निस्तारण में भारी लापरवाही बरती गई। गृह विभाग की कार्यप्रणाली पर सवाल उठाते हुए कहा गया है कि कुछ मामलों उनका रहस्यमय तरीके से गायब होना भी सामने आया है।

कई स्थानों पर तो हालात इतने खराब पाए गए कि चूहों द्वारा मादक पदार्थ खाए जाने की घटनाएं भी सामने आई हैं। रिपोर्ट के अनुसार, पुलिस और संबंधित एजेंसियों के पास ड्रग्स को सुरक्षित रखने के लिए पर्याप्त और वैज्ञानिक व्यवस्था नहीं है। गोदामों में उचित सुरक्षा, रिकॉर्ड में पारदर्शिता और समय पर निस्तारण

ऑडिट के दौरान ली गई फोटो (फाइल फोटो)

की प्रक्रिया का अभाव पाया गया। कई जगहों पर मादक पदार्थों को पुलिस थानों या अस्थायी स्थानों पर रखा जा रहा है, जिससे उनकी सुरक्षा पर गंभीर सवाल उठे।

निगरानी कमजोर: सीएजी ने पाया कि जब्त मादक पदार्थों के स्टॉक का सही और पारदर्शी रिकॉर्ड कई स्थानों पर नहीं रखा गया। निगरानी तंत्र भी कमजोर है, जिसके चलते भंडारण में अनियमितताएं बढ़ी। अदालत से अनुमति मिलने के

बावजूद कई मामलों में मादक पदार्थों का समय पर निस्तारण नहीं किया गया। इसके कारण लंबे समय तक ये पदार्थ गोदामों में पड़े रहे, भंडारण का दबाव बढ़ा इसके चलते चोरी, क्षति और दुरुपयोग की आशंका भी बनी रही। 650 किलो ड्रग्स अब तक नष्ट नहीं: रिपोर्ट के अनुसार एटीएस ने 2016 से 2023 के बीच 33 मामलों में 2968.476 किलोग्राम नशीले पदार्थ जब्त किए। इनमें से 2019 से 2022 के बीच जब्त 650.582 किलोग्राम फरवरी 2024 तक भी नष्ट नहीं किए गए थे। 36 मामलों में फॉरेंसिक रिपोर्ट मिलने के बाद मजिस्ट्रेट के समक्ष आवेदन 34 से 2816 दिन की देरी से दायर किए गए, जबकि तय समय सीमा 30 दिन है। सीआईडी क्राइम ने 2021 से 2024 के बीच सभी जब्त ड्रग्स के निस्तारण का दावा किया, लेकिन ऑडिट में पाया गया कि केवल 4,177.86 किलो ड्रग्स ही नष्ट किए गए।

शेष@पेज09

कैग रिपोर्ट में रिटर्न, इनपुट टैक्स क्रेडिट और रजिस्ट्रेशन में अनियमितताएं

जीएसटी में 2,606 करोड़ की गड़बड़ी उजागर

पत्रिका न्यूज नेटवर्क

publikn.com

अहमदाबाद. भारत के नियंत्रक और महालेखा परीक्षक (सीएजी) ने वस्तु एवं सेवा कर (जीएसटी) में 2606.6 करोड़ रुपए की गड़बड़ी उजागर की है। यह गड़बड़ी अधिनियम के प्रावधानों से भटकाव और रिटर्न, इनपुट टैक्स क्रेडिट (आईटीसी) तथा टैक्स भुगतान में अनियमितताओं के रूप में सामने आई है। राज्य विधानसभा में पेश सीएजी की रिपोर्ट में इस बात का खुलासा किया गया है। कैग की रिपोर्ट में मार्च 2024 तक समाप्त अवधि में पाया गया कि कुल 733 मामलों में जीएसटी रिटर्न, आईटीसी दावों, टैक्स भुगतान और

संबंधित वित्तीय रिकॉर्ड में मेल नहीं था। विभाग ने इनमें से 291 मामलों (39.70 प्रतिशत) पर जवाब दिए। 175 मामलों में विभाग ने 749.53 करोड़ रुपए की गड़बड़ी स्वीकार की या कार्रवाई की, जबकि 116 मामलों में 1,858.8 करोड़ रुपए की राशि कैग की ऑडिट में स्वीकार नहीं हुई। इनमें 39 मामले ऐसे थे, जिनमें विभाग की ओर से पर्याप्त साक्ष्य नहीं दिए गए।

रजिस्ट्रेशन रह करने में भी अनियमितता

रिपोर्ट में 2020-21 में रजिस्ट्रेशन रह करने की प्रक्रिया में भी अनियमितताएं सामने आई हैं। 1,237 मामलों (24.8

प्रतिशत) में रद्दीकरण आदेश 1 दिन से 997 दिन की देरी से जारी किए गए। 4,470 मामलों (84.4 प्रतिशत) में रजिस्ट्रेशन रद्दीकरण आवेदन की तारीख से पहले प्रभावी कर दिए गए। वर्ष 2018-19 से वर्ष 2020-21 के बीच जीएसटी रिटर्न के ऑडिट में 738 मामलों में 51.05 लाख करोड़ रुपए की गड़बड़ी पाई गई। इसमें एक मामला ऐसा था, जिसमें ई-वे बिल बनाने समय 50.7 लाख करोड़ रुपए की डाटा एंट्री गलती हो गई। कैग रिपोर्ट के अनुसार इतने बड़े पैमाने पर नंबर दर्शाते हैं कि सिस्टम में डाटा एंट्री और वैधता के लिए पर्याप्त नियंत्रण नहीं है। आईटीसी से जुड़े मामलों में भी गंभीर गड़बड़ी पाई गई।

6

GUJ

CAG: Sensors at 7 RTO test tracks damaged or faulty

'No RTO Has Automated Track For Heavy Vehicles'

Himanshu.Kaushik
@timesofindia.com

The CAG report pointed out several lacunae at RTOs in the state

Ahmedabad: The Comptroller and Auditor General of India (CAG) pointed out that electronic sensors at automated driving test tracks (ADTTs) in seven Regional Transport Offices (RTOs) in the state were damaged or inoperable. Also, no RTO in the state had ADTTs for heavy motor vehicles.

The CAG report tabled in the assembly stated, "The availability of a well-designed and maintained testing track is a prerequisite for administering proper driving tests. An ADTT is a fully computerized driving test track equipped with electro-

nic sensors to measure a driver's skill and to record their movements during the test."

The CAG said that in March 2024, 22 ADTTs for light motor vehicles (LMVs) and 23 ADTTs for two-wheelers were in operation in 23 RTOs of the state. These ADTTs were being operated by RTO staff. In seven of the nine RTOs and ARTOs, including Ahmedabad and Surat, the sensors at the two-wheeler and LMV test tracks were damaged or inoperable. So, these ADTTs were being operated by RTO staff.

"In the absence of the

sensors, whether or not any vehicle had touched the boundaries while attempting the test, was being monitored through visual inspection," the CAG report states.

Transport department officials said that the agency's contract to monitor and maintain the sensors had expired, which is why RTO staff were monitoring the ADTTs. The officials said that, with the help of cameras and a radio-frequency identification (RFID) system, the duty inspector would monitor ADTTs and fail the candidate if they tou-

ched the sensor pole. "The only system that functioned properly was the one that tracked the time limit for each stage of the test," the CAG report states.

The officer said that in Ahmedabad, the failure rate was 15% among two-wheeler riders and 53% among four-wheeler drivers.

The officials said eight RTOs do not have ADTTs and continue to use the old system for driving tests. Harreet Shukla, principal secretary, ports and transport, says that "By the end of the year, all test tracks will be AI-monitored."

The CAG report stated that RTOs in Sabarkantha, Rajkot, Kheda-Nadiad, Gir-Somnath, and Jamnagar did not have separate rooms or halls with functional systems for displaying tutorial videos.

Face-recognition cameras were not installed or were not in working condition in seven RTOs, excluding Ahmedabad and Vadodara.

22L Gujarat vehicles still without HSRP

Himanshu.Kaushik
@timesofindia.com

Ahmedabad: A staggering 21.9 lakh vehicles of Gujarat, or a tenth of the total vehicles, move merrily on the state's roads without the High Security Registration Plate (HSRP), which the state govt made mandatory in Dec 2017. Oct 2019 was the fitment deadline.

The troubling number of vehicle owners flouting the rule was flagged by a recent Comptroller and Auditor General (CAG) report.

The CAG pointed out that the transport department has also failed to enforce the rule requiring all vehicles to carry an up-to-date Pollution Under Control Certificate (PUC), with the errant vehicles ballooning to 69.2 lakh. These vehicles were registered between April 2009 and March 2019 and did not have the PUC renewed even once from April 2019 to March 2024.

The report stated that the audit of VAHAN data showed that 21.9 lakh vehicles registered between April 2009 and March 2024 did not have HSRP installation details.

The state govt made HSRP fitment mandatory in Dec 2017

About 2 crore vehicles were registered in that period.

Sources in the transport department said that despite the rule mandating that no vehicle be delivered without the HSRP, many dealers have been disregarding the rule.

"In some cases, it has come to our notice that the temporary number, having caught the vehicle owner's fancy, goes up on the number-plate," said a senior officer.

Many vehicle owners dodge HSRP installation to avoid getting challans, the officer said.

► Continued on P3

'HSRP fitment may be pending in some cases'

► Continued from P1

The absence of HSRP records points to two possibilities: either the plates were never installed, or the installation data was not uploaded to the VAHAN system.

The commissioner of transport has said that HSRP fitment may be pending in some cases, or the fitment data may not yet have been uploaded.

As for Pollution Under Control Certificate (PUC), the audit of VAHAN data revealed widespread non-compliance with rules in Gujarat.

The Central Motor Vehicles Rules mandate that each vehicle must carry a valid PUC after one year from the first registration.

The certificate remains valid for six months, while Bharat Stage-IV and Bharat Stage-VI vehicles are entitled to 12-month validity.

The audit found that 39.1 lakh vehicles whose PUC expired before Dec 31, 2023, had not renewed the certificate as of March 2024.

Another 69.2 lakh vehicles registered between April 2009 and March 2019 did not renew the PUC even once during the five-year period from April 2019 to March 2024.

Moreover, in 38.4 lakh cases, the PUC was renewed only once in that period. Among 54.7 lakh vehicles registered between April 2019 and March 2023, owners of 31.2 lakh vehicles failed to renew the PUC after the initial one-year exemption period.

POTENTIAL THREAT' TO ROAD SAFETY, SAYS REPORT

Over 16% of vehicles plying on Gujarat roads 'unfit': CAG report

Fitness certificates issued to vehicles that do not have speed governors or pollution certificates, the auditor says

Ritu Sharma
Ahmedabad, April 14

16 PER CENT of vehicles plying on the roads in Gujarat were operating with invalid fitness certificates, posing "a potential threat" to road safety, said the Comptroller and Auditor General (CAG) in its latest audit report.

The report for the five-year period beginning April 2019 was tabled in the Gujarat Assembly during its budget session last month.

The auditor also found that fitness certificates were issued to a large number of vehicles which do not have speed governors or 'pollution under control' certificates (PUCs).

The CAG, which has audited nine of the 37 Regional Transport Offices in the state including those in four major cities of Ahmedabad, Vadodra, Rajkot and Surat, has found that of the 31.5 lakh registered vehicles under these RTOs, nearly five lakh were unfit to operate.

The state recorded a registration of nearly 75 lakh vehicles across all its 37 RTOs in the five year audit period of which 2,28,397 transport vehicles and 29,22,137 non transport vehicles were registered in the nine RTOs covered by the CAG.

In its report, the CAG said that the transport officers from the Regional Transport Offices (RTOs) and Assistant RTOs did not take any steps to enforce the safety provisions when the vehicle owners failed to produce their vehicles for inspection and renewal of fitness and PUC certificates.

Under the Central Motor Vehicles Rules, owners of transport vehicles are required to get their vehicles inspected once every two years after registration, and once every year for vehicles that are eight years old or older. The Motor Vehicles Act prohibits plying of unfit vehicles on road and also stipulates that a transport vehicle is not validly registered unless it carries a certificate of fitness.

"These vehicles could be a potential threat to road safety as many of these vehicles were being issued permits and there were no records to establish that the vehicles owners had submitted any intimation regarding keeping their vehicles off road," the report stated. Notably, these were mainly transport vehicles and other specific vehicles, ie, vehicles besides

personal passenger vehicles.

"The registering authorities did not take necessary steps to ensure that only the validly registered vehicles ply on the roads. Though RCs (registration certificates) of 5,36,634 vehicles had expired between April 1, 2019 and March 31, 2024, the vehicle owners had neither reported destruction/incapacitation of their vehicles nor renewed the RCs. Thus, there was non-realisation of potential renewal fees of Rs 88.58 crore leviable for renewal of RC," the CAG report said.

Citing the VAHAN (the centralised platform for registration of vehicles managed by the Ministry of Roads Transport and Highways) data, the CAG noted that 1.95 lakh vehicles which did not have PUC certificates were declared fit. In the case of over one lakh vehicles, either the pollution certificate had expired when the vehicle was declared fit or the PUC certificate was taken after the fitness certificate was issued.

Vehicles were plying on road without installing speed governors, high security registration plate, and vehicle tracking system device (commercial vehicles) in violation of the extant provisions which poses security and regulation risks. Analysis of toll booth data revealed that vehicles were plying on road in violation of the existing motor vehicle laws, the auditor states.

Transport vehicles sans speed governors

On analysis of VAHAN data of vehicles registered between April 2009 and March 2024, the auditor observed that the 2,05,811 transport vehicles manufactured between April 2009 and September 2015 did not have speed governors fitted on. As many 1.16 lakh vehicles of these were declared fit, the auditor noted.

Similarly, of the 4.46 lakh transport vehicles manufactured without speed governors in the period from October 2015, nearly 60% of them were issued fitness certificates.

As per the Central Motor Vehicle Rules, all transport vehicles, except those exempted, and manufactured on or after October 1, 2015, were required to have speed governors set at a maximum of 60-80 kmph on or before April 1, 2016.

When the auditor sought an explanation from the Commissioner of Transport, the office stated in September 2025 that

CAG CITES SYSTEMIC LAPSES, FAILURE OF OFFICIALS

WHAT CAG REPORT SAYS

- Transport officers from RTOs and Assistant RTOs did not take any steps to enforce the safety provisions when the vehicle owners failed to produce their vehicles for inspection and renewal of fitness and PUC certificates
- Authorities did not take necessary steps to ensure that only the validly registered vehicles ply on the roads
- Vehicles were plying on road without installing speed governors, high security registration plate, and vehicle tracking system device in violation of rules

OTHER MAJOR VIOLATIONS

PUC VIOLATIONS

- In case of 39,12,554 vehicles whose PUC had expired before December 31, 2023, the vehicle owners had not renewed PUC of their vehicles as of March 2024
- Owners of 69,26,536 vehicles, registered between April 1, 2009 to 31 March 2019 did not get the PUC of their vehicles renewed for even a single time during the five years' period from April 2019 to March 2024
- In respect to 38,44,006 vehicles registered in 10 years from April 1, 2009, the PUC was renewed only once in the five year period of April 2019 - March 2024
- Out of the 54,72,236 vehicles registered in the four financial years from 2019, 57% of the vehicles did not have PUC after the initial

The report for the five-year period beginning April 2019 was tabled in the Gujarat Assembly during its budget session last month.

VEHICLES WHOSE FITNESS CERTIFICATES EXPIRED (AS OF MARCH 2024)

15-20 YEARS OLD

59,395

Vehicles: Fitness certificates expired before Apr 2019

85,420

Total vehicles with expired fitness

default period of one year

- PUC of 2,57,242 vehicles conforming to BS IV/ BS VI norms were renewed with a validity period of less than one year while

LESS THAN 15 YEARS OLD

1,90,139 2,09,823

Vehicles: Fitness certificates expired before Apr 2019

3,99,962

Total vehicles with expired fitness

(SOURCE: BACK-END DATA OF THE VAHAN APPLICATION)

PUC of 5,14,664 vehicles with fuel emission norms prior to BS IV were renewed for a period of more than six months ranging between 201 days and 2,401 days

The omission of speed governor data for more than six lakh vehicles, coupled with issuance of fitness certificates to a large number of them, indicates systemic lapses in enforcement and inadequate validation controls in VAHAN (portal) — CAG REPORT

fitment of speed governors was ensured manually. The office of the CoT said that the information about the vehicles having the speed governors "could not be updated on the portal".

Not finding the CoT's response convincing, the CAG said, "The claim of manual verification does not address the statutory requirement that compliance with speed governor norms must be ensured and recorded before issuing a fitness certificate. The omission of speed governor data for more than six lakh vehicles, coupled with issuance of fitness certificates to a large number of them, indicates systemic lapses in enforcement and inadequate validation con-

trols in VAHAN. The speculative possibility of some older vehicles being off road does not justify fitness certification without confirming fitment".

When contacted, Commissioner of Transport Rajender Kumar told The Indian Express, "Many things have changed since the audit was conducted."

The process

The CAG reviewed the records of Ports and Transport Department for the period from April 1, 2019 to March 31, 2024 and between August 13, 2024 and February 15, 2025. Back-end and front-end data of VAHAN and SARATHI applications were checked and exam-

ination of records at the office of Commissioner of Transport and selected RTOs for the period was conducted as part of the audit.

The 37 RTOs and ARTOs of the State were classified based on geographical locations - North Gujarat, South Gujarat, Central and West.

These RTOs, ARTOs were further categorised as high, medium and low based on volume of transactions and revenue collected during the period 2019-24.

The nine RTOs - Ahmedabad, Rajkot, Surat, Vadodra, Kheda, Sabarkantha, Jamnagar, Tapi and Gir Somnath - were picked through sampling for the audit.